

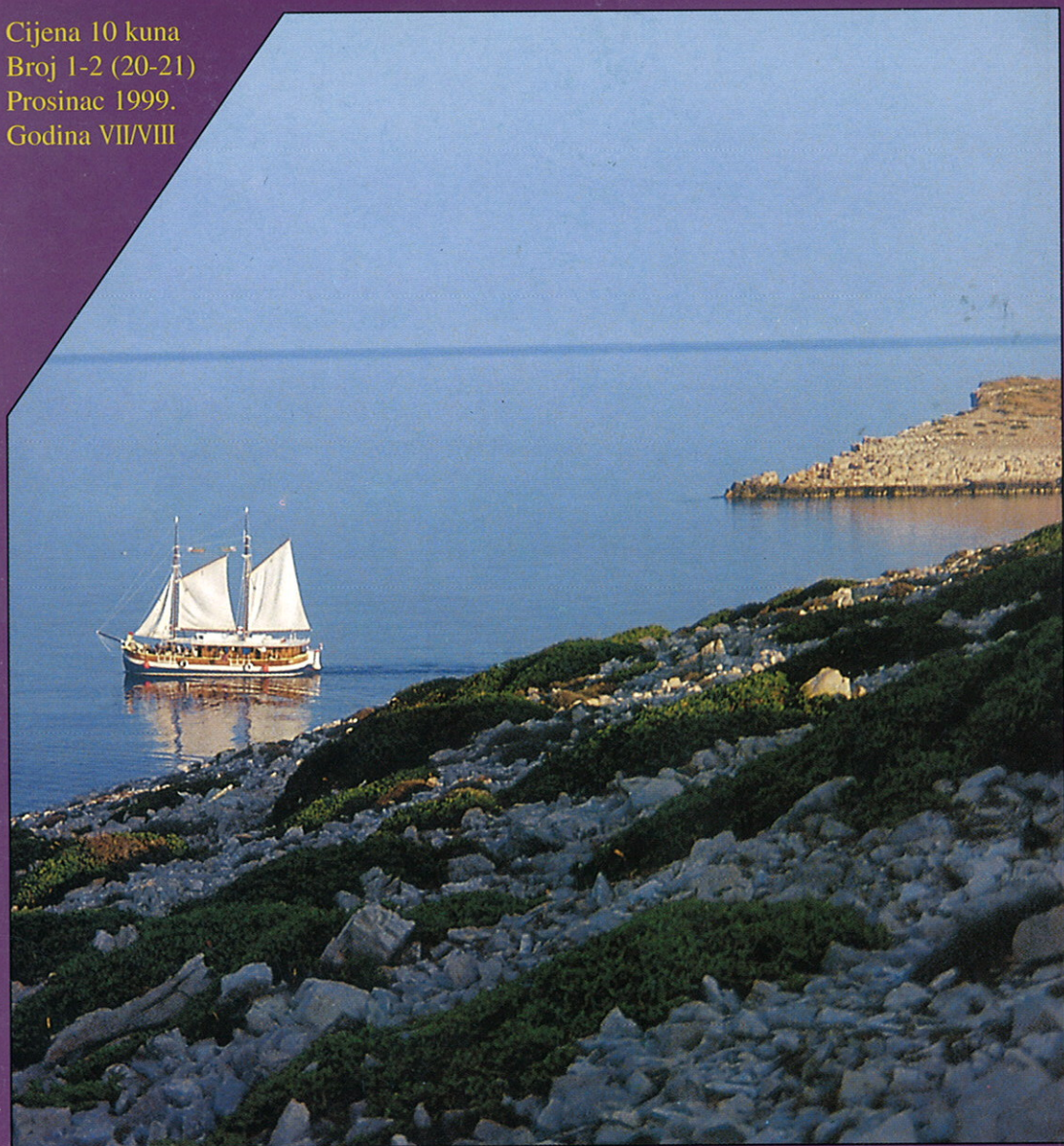
UDK 628.1

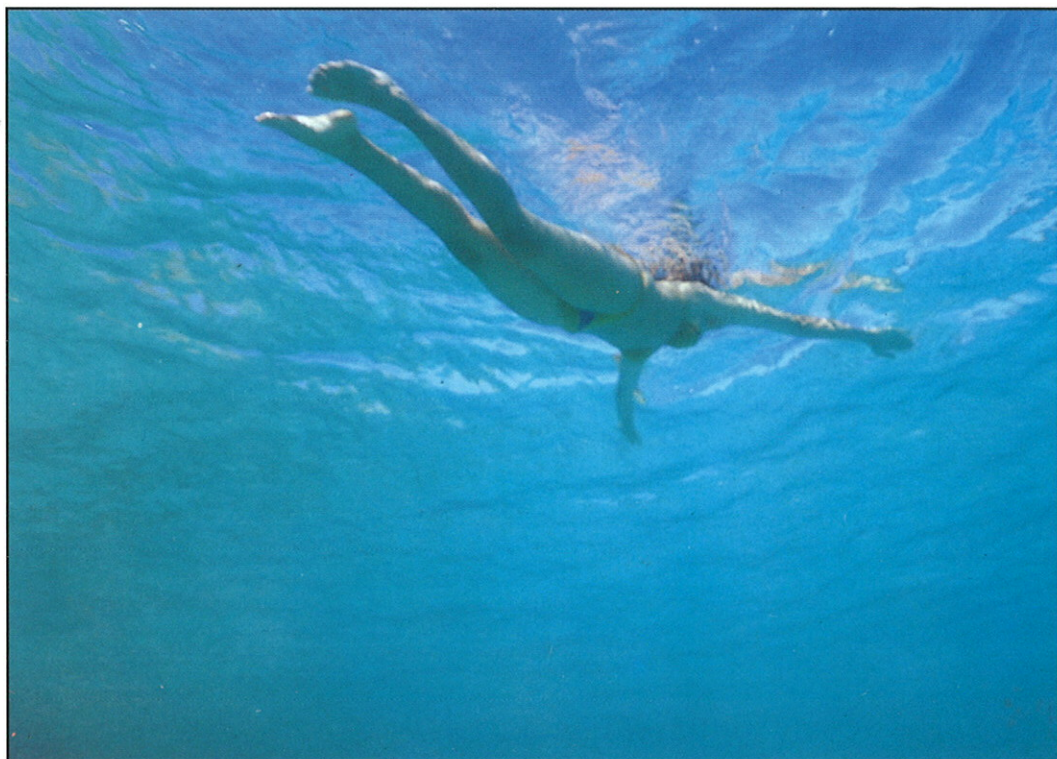
ISSN 1330-1381

ZUBOR

GLASILO HRVATSKOG DRUŠTVA ZA ZAŠTITU VODA

Cijena 10 kuna
Broj 1-2 (20-21)
Prosinac 1999.
Godina VII/VIII

Motiv iz dubine (Snimio M. Filipović)

ŽUBOR - glasilo HDZV
 godište 7/8, broj 1-2 (20-21), prosinac 1999.
 ISSN 1330-1381; UDK 628.1

Nakladnik:

Hrvatsko društvo za zaštitu voda
 10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 220
 telefon: ++385/(1)63-07-333 ili
 GSM ++385/98-274-905
 telefaks: ++385/(1)61-51-794

**HDZV je dobitnik državne nagrade
 za zaštitu okoliša 1997. godine**

Predsjednik: prof.dr.sc. Božidar Stilinović
 Glavni i odgovorni urednik: mr.sc. Željko Makvić
 Uredništvo: dr.sc. Srećko Božičević
 prof.dr.sc. Božidar Stilinović
 mr.sc. Željko Telišman
 Ljudevit Tropan

"Žubor" se tiska dva puta godišnje
 Naklada ovog broja 1200 primjeraka
 Organizacija i priprema: PRESS-TRADE
 Tisak: TOPGRAF, Velika Gorica

Tekstovi u "Žuboru" su autorski i ne podliježu
 stručnoj prosudbi. HDZV i uredništvo ne moraju se
 nužno slagati s iznesenim tvrdnjama

Fotografiju na naslovnoj stranici snimio je *Mihajlo
 Filipović*

SADRŽAJ

UVODNO SLOVO	3
POHVALJUJEMO	4
IZ RADA DRUŠTVA	5
Izborna godišnja skupština 1999. godine	
Novi predstavni HDZV-a u EWPCA	
Godišnja skupština 1998. godine	
Međunarodna konferencija o zaštiti voda u nacionalnim parkovima i drugim zaštićenim područjima	
Sastanci EWPCA u Hrvatskoj	
Gospodarenje vodama u Požeštini	
Stručni skup "Eko incidenti"	
Stručno predavanje "Upravljanje vodnogospodarskim sustavima i pročišćavanje voda..."	
Osnivački skup sekcije za voditelje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	
I. kolokvij "Praktična iskustva iz rada i održavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda	
VI. trakošćanski seminar	
Biološko pročišćavanje industrijskih otpadnih voda	
Anketa za čitatelje "Žubora"	
Water Quality International 1998.	
Stručno putovanje u Francusku	
Financiranje rada udruge "Žuborčić" ne širi mržnju	
NAJAVE	44
PRENOSIMO	45
VARIA&PERSONALIA	46

UVODNO SLOVO

"Žubor" je ponovno pred vama, nakon godinu dana! Zastoj u izlaženju bio je doista neprimjereno dug. Molimo da nam oprostite i uvažite da smo imali svakojakih problema, ponajviše financijskih, koji su usporili aktivnosti naše udruge, pa tako i izlazak novog broja.

Želja nam je u ovom broju prikazati i podsjetiti na aktivnosti Društva u 1998. godini. Neprijeporno su najvažniji bili Međunarodnu konferenciju o zaštiti voda u nacionalnim parkovima i drugim zaštićenim područjima te godišnji sastanak EWPCA koji su u Hrvatskoj održani u svibnju 1998. godine. U pripreme i organizaciju uložili smo mnogo truda i živaca. Isplatilo se! Sudionici, poglavito ugledni strani gosti, izrekli su puno lijepih riječi o onome što su doživjeli u Hrvatskoj. Najveći dokaz da smo uradili dobar i vrijedan posao došao je kad je EWPCA odlučila da se i druga konferencija s istom temom održi u Hrvatskoj 2002. godine. Druge aktivnosti ostale su u sjeni Primoštena. Tako, primjerice, nikako ne možemo biti zadovoljni samo s jednim održanim stručnim predavanjem, niti samo jednim "Žuborom".

Veliki problem imali smo, naglašavam, s financijskim stanjem. Članarinu je platilo samo nešto više od polovice članova (i kolektiva i pojedinaca), što je bilo bitno manje od planiranog. Međunarodnu konferenciju smo organizirali bez ičije izravne financijske pomoći, što je vjerojatno jedinstveni slučaj u povijesti nevladinih udruga. Krajem godine žiro-račun nam je pokazivao samo nekoliko kuna. Preživjeli smo i to i nadamo se boljoj 1999. godini, a to u prvome redu ovisi o vama, poštovani članovi. Vaša članarina, poglavito kolektiva, osnovni je prihod Društva. Znamo da niti vama nije lako, ali molimo da mislite i na našu udругu. Kad kažem "našu" mislim udругu svih nas, koja nas je zbližila u zanimanju i skrbi za zaštitu voda.

Ponovno bih želio istaknuti važnost aktivnog rada što većeg broja članova u "našoj" udruzi. Koliko bi se akcija moglo organizirati, koliko "Žubora" izdati kad bi nas bilo više aktivnih! Kao urednik glasila najugodnije bi mi bilo kad bih mogao koristiti i samo "posložiti" priloge raznih autora, a ne većinu pisati sam. Činim to zato jer prije svega mislim da članovi moraju dobiti barem najvažnije informacije o zaštiti voda i radu svoje udruge.

Dobra je i vrlo optimistička vijest da smo, nadam se, riješili sva međuljudska nerazumijevanja, koja su poprilično iscrpljivala Predsjedništvo u 1998. godini. Na godišnjoj skupštini 1999. godine izabrano je novo Predsjedništvo. Članovi su se držali one da "ekipu koja pobjeđuje ne treba mijenjati", tako da su iskazali povjerenje predsjedniku i tajniku koji su bili i prije. Izbor članova Velikog vijeća dopušta mi da s mnogo optimizma gledam na buduće aktivnosti Društva. Želio bih ipak izdvojiti uključivanje dr.sc. Siniše Širca u rad HDZV-a. Svojim znanjem i iskustvom sigurno će nam mnogo pomoći kao zamjenik predsjednika i predstavnik udruge u EWPCA.

S poštovanjem
vaš urednik mr.sc. Željko Makvić

VAŽNO ZA ONE KOJI SKUPLIAJU ŽUBOR!!!

Žubor u 1998. godini nije izlazio. Ovo je prvi broj nakon dvobroja 18-19 koji je nosio nadnevak prosinac 1997.

POHVALJUJEMO

POHVALJUJEMO...

DRŽAVNU UPRAVU
ZA VODE &
HRVATSKE VODE

koji su se u povodu Svjetskog dana voda pismom obratili najmlađima u vrtićima i školama. Posebno pismo bilo je 1998. godine upućeno i odgajateljima, koji su dobili i poluprogramiranu knjigu *Voda*, kao izvor dodatnih ideja i podataka za rad s mladima.

MINISTARSTVO
TURIZMA &
HRVATSKU TURIS-
TIČKU ZAJEDNICU

koji su prije turističke sezone 98. na glavnim prometnicama uredili niz odmorišta i postavili kemijske nužnike. Nažalost, poslije je ova "europska ideja" ukinuta! Čini se da će Hrvati opet morati ići u šumu...

PROF.DR.SC. JURU
MARGETU

našeg člana, za izdanu knjigu *Kanalizacija naselja*, čime je bitno obogaćena vrlo oskudna stručna literatura u području vodnog gospodarstva.

PROF.DR.SC. BOŽIDARA
STILINOVIĆA &
DR.SC. SREĆKA
BOŽIČEVIĆA

predsjednika i člana Velikog vijeća naše udruge, koji su koautori novog vodiča kroz naš najljepši nacionalni parki - *Plitvička jezera - prirodoslovno turistički vodič*.

DR.SC. NIVES
ŠTAMBUK-GILJANOVIĆ

članicu naše udruge, koja je autor knjige *Vode Neretve i njezina poriječja*. Knjiga je vrijedan doprinos poznavanju hrvatskog vodnog gospodarstva.

PUČKO OTVORENO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB

za još jedno izdanje o vodama. Slikovnica *Putovanje u podzemni svijet* lijep je pokušaj da se "klinci" na njima pristupačan način upoznaju s kretanjem vode od domaćinstva do uređaja za pročišćavanje. Šteta što slikovnicu o malenoj vodarici Jasnici nismo mogli vidjeti u izlozima knjižara!

i sve ostale koji su se uporno borili za očuvanje Velebita i protivili se gradnji termoelektrane u Lukovom Šugarju. Uspjeli su...

POHVALJUJEMO

ZELENU
AKCIJU

LURA GROUP

Sirela iz Bjelovara napokon je izgradila uređaj za pročišćavanje svojih vrlo zagađenih otpadnih voda. Uređaj radi s manjim problemima, pa će vjerojatno odahnuti i ljudi i ribe u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

INU

Najveća hrvatska tvrtka je nabavkom novih tankera bitno smanjila mogućnost havarija i onečišćenja Jadranskog mora. Dodajmo da *INA* u posljednje vrijeme sve više radi i ulaže u zaštitu okoliša. Pohvaljujemo također učinkovito i brzo rješavanje nekoliko puknuća naftovoda, primjerice ono kod Hrastilnice, kad je Česma prijetila velika opasnost. S tim u svezi posebno treba pohvaliti i...

STJEPANA PJANIĆA &
MARIJA DRAŽETIĆA

učenike 4. i 3. razreda Osnovne škole u Križu, koji su, igrajući se, prvi primijetili crnu mrlju na tlu. Žurno su obavijestili roditelje, ovi policiju... i dalje se sve odvijalo munjevito. Za samo dva sata na terenu su bili stručnjaci *INE* i *Hrvatskih voda*, brojne inspekcije, stručnjaci tvrtke *AEKS* i drugi. Rijeka Česma je ostala nezagađena zahvaljujući i domišljatim dečkima

ZAHVALJUJEMO...

ZAHVALJUJEMO

koje su rad HDZV-a u 1998. godini pomogle s 25.000 kuna.

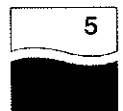
HRVATSKIM
VODAMA

PRESS-TRADEU &
TOPGRAFU

odnosno gospodi Prčiću i Topiću, koji su sami ponudili da pripreme i tiskaju ovaj broj *Žubora* iako HDZV nije u cijelosti izmirmio svoja dugovanja prema njima iz 1998. godine.

 topgraf d.o.o.

LJUTIMO
SE

LJUTIMO SE...

...na sve vas koji niste platili članarinu za 1998. i 1999. godinu, poglavito na kolektivne članove. Samo je njih osamdesetak to učinilo prošle godine, neki tek nakon opetovanih zamolbi.

...na Državnu upravu za zaštitu prirode i okoliša koja u posljednje vrijeme uporno ignorira zaštitu voda. Ali to je jedna duga priča...

RAZMISLITE!

8 članarina kolektiva =
= 16.000 kuna =
= 1 Žubor

MOLIMO

MOLIMO...

...sve vas koji nam mogu i žele pomoći. Odrecite se 4 ili 5 kutija cigareta, ponekog primjerka *Ferala*, *Globusa*, *Nacionala* ili nečeg sličnog. Umjesto toga UPLATITE ČLANARINU! Pojedincu nekoliko desetaka kuna godišnje ne bi trebalo predstavljati poteškoću, a nama nekoliko stotina vaših uplata čini solidne temelje za normalan rad.

ŽELIMO ČISTU VODU JOŠ MNOGO GODINA!

IZBORNA GODIŠNJA SKUPŠTINA 1999. GODINE

IZ RADA
DRUŠTVA

U utorak 2. ožujka 1999. godine održana je izborna godišnja skupština. Zapisnik i izvješća objavit ćemo u slijedećem broju *Žubora*. Zasad samo ono najvažnije:

Prof.dr.sc. Božidar Stilinović i **mr.sc. Željko Makvić** ponovno su izabrani za predsjednika i tajnika Društva. U novo Veliko vijeće izabrano je 11 provjereno stručnih, aktivnih i poduzetnih članova.

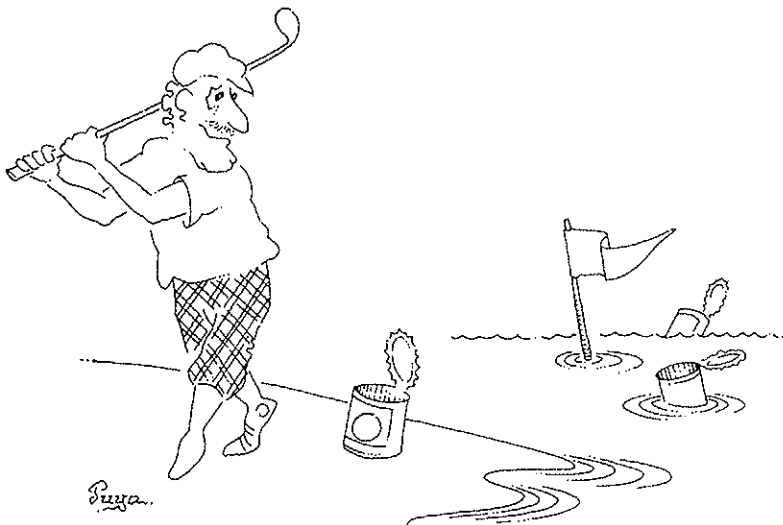
Na prvom sastanku Velikog vijeća, održanom 10. ožujka, za zamjenika predsjednika izabran je **dr.sc. Siniša Širac** a za članove Malog vijeća izabrani su **dr.sc. Božena Tušar**, **mr.sc. Bojan Zmaić**, **Višnja Jelić-Mück** i **Ivica Rajčić**.

NOVI PREDSTAVNIK HDZV-a U EWPCA

IZ RADA
DRUŠTVA

Jednoglasnom odlukom Velikog vijeća od 9. prosinca 1998. godine **dr.sc. Siniša Širac** zamijenio je **mr.sc. Željka Telišmana** na dužnosti predstavnika HDZV-a u EWPCA.

GODIŠNJA SKUPŠTINA

13. siječnja 1998.

ZAPISNIK

“Žubor” je glasilo HDZV-a te u njemu donosimo sve što je vezano uz rad udruge. Tako smo dužni svim članovima predočiti i zapisnik (razumljivo bez priloga) godišnje skupštine, održane početkom 1998. godine, iako je prošlo mnogo vremena od dana njena održavanja

Skupština je održana u velikoj dvorani *Hrvatskih voda* u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 220, s početkom u 12 sati.

Skupštinu je otvorio prof.dr.sc. Božidar Stilinović, predsjednik HDZVM, predloživši članove za Radno predsjedništvo:

- prof.dr.sc. Božidar Stilinović - predsjedavajući,
- mr.sc. Željko Makvić - tajnik HDZVM,
- mr.sc. Željko Telišman,
- Hivzija Veledar,
- Aleksa Milačić.

Utvrđeno je da je skupštini je nazočno pedeset i tri člana, čime se, prema Poslovniku o radu skupštine, mogu donositi punovaljane odluke. Sudionici su jednoglasno prihvatili predložene članove Radnog predsjedništva.

Predsjedavajući je predložio DNEVNI RED:

1. Izbor radnih tijela,
2. Izvješće o radu u proteklom razdoblju,
3. Izvješće o financijskom poslovanju tijekom 1996. i 1997. godine,
4. Izvješće Nadzornog odbora,
5. Rasprava i usvajanje izvješća,
6. Program rada za 1998. godinu,
7. Financijski plan za 1998. godinu,
8. Rasprava i usvajanje planova za 1998. godinu,
9. Prijedlog, rasprava i usvajanje izmjena i dopuna Statuta i Poslovnika o radu skupštine Društva,
10. Razno.

Sudionike Skupštine pozdravio je **prof.dr.sc. Josip Marušić**, predsjednik Upravnog vijeća *Hrvatskih voda*, te se pohvalno izrazio o radu Društva i iznio prijedloge zajedničkih aktivnosti *Hrvatskih voda* i Društva.

TOČKA 1. Izbor radnog predsjedništva obavljen je na prijedlog predsjednika HDZVM prof.dr.sc. Božidara Stilinovića u uvodnom dijelu skupštine.

TOČKA 2. Izvješće o radu u proteklom razdoblju, od 20. lipnja 1996. do 31. prosinca 1997. godine, podnio je tajnik HDZVM-a **mr.sc. Željko Makvić**. Izvješće je sastavni dio ovog zapisnika.

TOČKA 3. Izvješće o financijskom poslovanju tijekom 1996. i 1997. godine podnio je mr.sc. Željko Makvić, budući da je gđa. **Božena Jurčić**, koja vodi ove poslove u HDZVM-u, bila poslovno odsutna. Izvješća je sastavni dio ovog zapisnika.

TOČKA 4.

Izješće Nadzornog odbora podnio je, u ime Odbora, **Zvonimir Luburić**. Izješće je sastavni dio ovog zapisnika.

TOČKA 5.

U kraćoj raspravi sudjelovalo je nekoliko članova Društva. Potom su sva tri izvješća prihvaćena jednoglasno.

TOČKA 6.

Plan rada za 1998. godinu obrazložio je tajnik mr.sc. **Željko Makvić**. Plan je sastavni dio ovog zapisnika.

TOČKA 7.

Finanijski plan za 1998. godinu predložio je tajnik mr.sc. **Željko Makvić**. Plan je sastavni dio ovog zapisnika.

TOČKA 8.

Za raspravu o predloženim planovima za 1998. godinu javilo se nekoliko članova HDZVM-a. Nakon rasprave oba su plana prihvaćena.

TOČKA 9.

Prijedlog izmjena i dopuna Statuta društva te Poslovnika o radu skupštine obrazložio je **Tomislav Štefanović, dipl. iur.** Nakon kraće rasprave Statut i Poslovnik su jednoglasno prihvaćeni. Statut i Poslovnik sastavni su dio ovog zapisnika. Jednoglasno je prihvaćen prijedlog da sve osobe koje su dosad obnašale funkcije u predsjedništvu HDZVM-a nastave sa obnašanjem istih funkcija po novom statutu udruge. Utvrđuje se da je predsjednik HDZVM-a **prof.dr.sc. Božidar Stilić**, njegov zamjenik **prof.dr.sc. Darko Mayer**, a tajnik **mr.sc. Željko Makvić**. Članovi Velikog i Malog vijeća ostaju iste osobe koje su izabrane na Izornoj skupštini udruge 20. lipnja 1996. godine.

TOČKA 10.

Razno - Nazočni nisu dali ni jedan prijedlog za raspravu.

Rad skupštine zaključen je oko 14 sati.

*HDZV priprema tiskanje
novog Statuta udruge
koji ćemo uskoro
dostaviti svim
članovima!*

Zapisao

Mr.sc. **Željko Makvić, v.r.**

Predsjednik

Prof.dr.sc. **Božidar Stilić, v.r.**

IZ RADA
DRUŠTVA

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O ZAŠTITI VODA U NACIONALNIM PARKOVIMA I DRUGIM ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA

Primošten, 20. - 23. svibnja 1998.

Međunarodna konferencija u Primoštenu neprijeporno je bio najveći i najsloženiji posao u dvadesetogodišnjoj povijesti HDZV-a. O pripremama, organizaciji i o rezultatima konferencije već smo mnogo toga rekli i napisali. Kako je *Žubor* službeno glasilo udruge, čini nam se ipak potrebnim ponoviti osnovne činjenice i zanimljivosti u svezi s konferencijom.

ORGANIZATORI

Hrvatsko društvo za zaštitu voda (HDZV)
European water pollution control association (EWPCA)

SUORGANIZATORI

International association on water quality (IAWQ)
UNESCO - International hidrology programm (IHP)

POKROVITELJSTVO

Vlada Republike Hrvatske

ZNANSTVENI ODBOR

R. R. Kruize (NL)	H. Kroiss (A)
P. Duchene (F)	P. Matthews (GB)
T. Farestveit (N)	J. Pocas-Martins (P)
H. Hahn (D)	S. van Riesen (D)
A. Martinez Herrero (E)	M. Meštrov (HR)
K. N. Jensen (DK)	B. Kurelec (HR)
M. Kollar (Slk)	B. Zmaić (HR)

ORGANIZACIJSKI ODBOR

Božidar Šulinović (predsjednik)	Aleksandra Uhernik-Đurdek
Bojan Zmaić	Dragutin Marguš
Željko Makvić	Želimir Orešković
Miljenko Belaj	Željko Ostojić
Božidar Biondić	Miroslav Steinbauer
Radenko Deželić	Željko Telišman
Stanko Đurdević	Elvis Zahtila
Matija Franković	Jere Bakotić
Dino Milinović	Zdenka Kobašlić

- Broj sudionika - 110 iz Hrvatske i 15 iz inozemstva

SUDIONICI

- Od brojnih hrvatskih i stranih znanstvenika i stručnjaka izdvojili bismo:

NAJUGLEDNIJI GOSTI

- dr. Peter Matthews, Velika Britanija - predsjednik EWPCA,
- dr. Sigurd van Riesen, Njemačka - tajnik EWPCA.
- prof.dr. Peter Kroiss, Austrija,

Nisu došli, iako su pozvani i očekivani:

- Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša (nadležni za nacionalne parkove),
- Predstavnici NP Brijuni, NP Risnjak i NP Mljet.

NAŽALOST NISU DOŠLI

- Govori i pozdravi
- Državna uprava za vode - Željko Ostojić,
- Hrvatske vode - Mladen Marić,
- Šibensko-kninska županija - gđa. Živana Malbaša,
- HDZV - prof.dr.sc. Božidar Stilinović.

SVEČANO OTVARANJE

- Praćenje i kontrola kvalitete obalnog mora - 4 referata
- Praćenje i kontrola kvalitete voda na krškim područjima - 7 referata
- Praćenje i kontrola kvalitete voda u planinskim i močvarnim predjelima - 12 referata
- Tehnička rješenja za zaštitu i održavanje kvalitete vode - 12 referata
- Organizacijski i ekonomski aspekti - 11 referata

TEME

- Oko 15 iz Hrvatske i inozemstva

POSTERI

- NP Krka - autobus, brodići,
- NP Kornati - autobus, brod,
- NP Plitvička jezera - autobus.

STRUČNI IZLETI

- Desetak hrvatskih i inozemnih tvrtki

STRUČNO-TEHNIČKO PREDSTAVLJANJE

- Organizacija turističkog dijela programa - *Generalturist*
- Prevodenje - požrtvovne i simpatične dame iz tvrtke *Parole* iz Zagreba

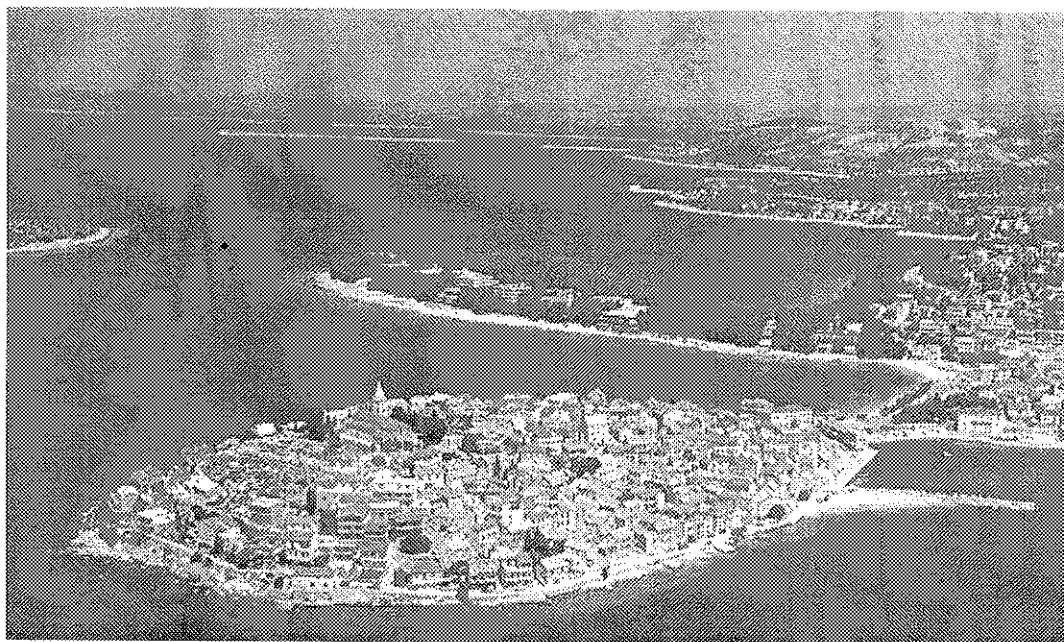
BEZ NJIH NIŠTA

- iće i piće dobrodošlice u hotelu - na dalmatinski način;
- večer uz srdele, vino i klapsko pjevanje - na trgu u starom dijelu grada (za neke potrajalo do jutarnjih sati);
- gala večera uz kušanje odabranih hrvatskih vina i poneku rodendansku tortu - uz uobičajeno šarmantno vođenje **Mladena Milinovića** (ovo je za sve potrajalo do jutarnjih sati)

PRIGODNA DOGAĐANJA

*koja su svima ostala u
posebno dobrom
sjećanju*

FINANCIJE

Konferencija je završila s financijskim gubitkom za HDZV od približno 20.000 kuna, uz neka još nenaplaćena potraživanja.

HDZV je posebno ponosno što je konferenciju uspjelo organizirati bez ičije financijske pomoći, što je vjerojatno jedinstven primjer u nas, pa i u svijetu!

ŠTO JE BILO POSLIJE?

Dobili smo brojne pohvale, bili smo jako umorni ali i zadovoljni, jer učinili smo nešto na čast Hrvatske, promovirali smo naša znanja i gostoljubivost, a usput i pokazali naše prirodne ljepote.

NAJUGODNIJA POSljedica

Odluka EWPCA da Hrvatskoj povjeri organizaciju druge konferencija na istu temu, 2002. godine! Ima li boljeg priznanja da smo u Primoštenu obavili posao onako kako je trebalo?

POSEBNO ZAHVALJUJEMO

Gradani Primoštena, a poglavito osoblje hotela Zora, bili su izvrsni i vrlo brižni domaćini. Vidjet ćemo se ponovno 2002. godine!

Na kraju ne smijemo zaboraviti spomenuti i malu ali vrlo okretnu i "svugdjeprisutnu" ekipu koja je pomagala u tehničkoj organizaciji na čelu sa **Zdenkom Kobašić**. Uz nju su "Katicice za sve" bile **Nensi Vojsković**, **Zrinka Šafar**, **Iva Makvić** i **Krešimir Mandić**.

ZAKLJUČCI KONFERENCIJE

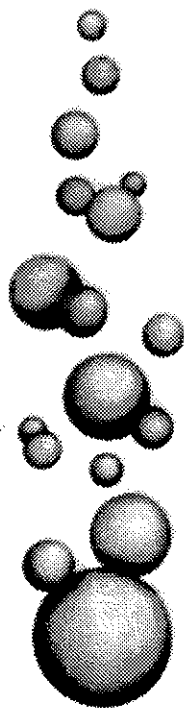
IZ RADA
DRUŠTVA

Opći ciljevi zaštite voda u nacionalnim parkovima i drugim zaštićenim područjima:

1. Zaštita, sačuvanje, obnova i povećanje bioraznolikosti, te kvalitete i kvantitete, kao i funkcije i vrijednosti nacionalnih parkova i drugih zaštićenih područja;
2. Osiguranje odgovornog gospodarenja vodnim resursima, respektirajući održivi razvitak (ekonomski podnošljiv razvitak), te višenamjensko korištenje nacionalnih parkova od strane zaposlenih u nacionalnim parkovima i lokalnog stanovništva;
3. Osiguranje i povećanje planiranog pristupa javnosti, ekološka edukacija i angažiranost.

Kao opće zaključke možemo istaknuti:

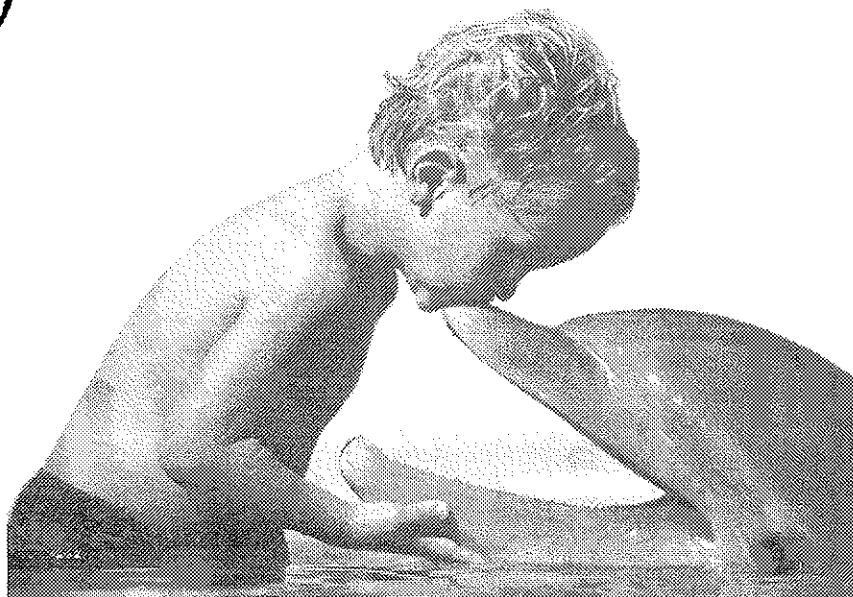
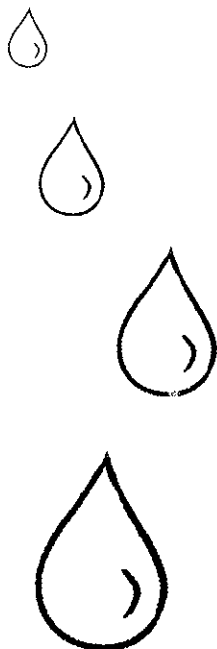
- I. **Motrenje u nacionalnim parkovima** - Nužno je dobro osmisliti i izraditi dugoročni program motrenja (monitoringa), koji mora biti jednostavan, izrađen na temelju terenskih i laboratorijskih ispitivanja (potrebno je utvrditi sve izvore onečišćenja), a od njegovih rezultata se očekuje da budu pristupačni te brzo i stručno potvrđeni. Danas se još uvijek ne zna koje je parametre nužno ispitivati u specifičnoj situaciji, pa je potrebno proučiti europska iskustva. Nužno je odrediti kriterije za izbor parametara koji trebaju biti uključeni u motrenje, jer su korisni samo oni rezultati na temelju kojih se mogu napraviti konkretni zaključci. Suviše podataka također predstavlja problem, a to je ujedno i čisti gubitak vremena i novaca. Fizikalno, kemijsko i biološko motrenje moraju se obavljati usporedno, a interpretacija rezultata je nemoguća bez hidroloških podataka u trenutku mjerenja. Osoblje nacionalnih parkova moralo bi biti uključeno u motrenje kako bi se osigurala brza intervencija u slučajevima *akcidenta*. Studije zaštite okoliša trebaju biti temeljene na podacima takvog motrenja.
- II. **"Cost-benefit" analiza** - To je čist način za procjenu ekonomskih troškova zaštite voda u nacionalnim parkovima. Održivi razvitak turizma u nacionalnim parkovima, mora odgovoriti na pitanje u kojoj je mjeri dopušteno prisustvo turista u nacionalnim parkovima.
- III. **Tehnička rješenja** - Tehnička rješenja u nacionalnim parkovima moraju biti izrađena na temelju suvremenih znanja i konkretnih ispitivanja, te u skladu s prirodom, jednostavna i sigurna u radu (biljni uređaji, lagune, itd.).

Posebnu pozornost potrebno je posvetiti odvodnji otpadnih i oborinskih voda u nacionalnim parkovima. Potrebna je kontinuirana edukacija zaposlenih i posjetitelja nacionalnih parkova.

IV. Legislativa - U rješavanju konkretnih problema u praksi, uočava se da postoji razlika s pravnog stanovišta u teoretskom pristupu, planiranju i primjeni. Stvara se velik broj zakona i propisa u namjeri prihvaćanja pozitivnih principa održivog razvitka, ali je proces donošenja akata toliko brz da ga je nemoguće slijediti. Legislativa mora biti praktična i razumna. Pravnim zahtjevima potrebno je prilagoditi organizaciju institucija uključenih u sve djelatnosti, kao i educirati zaposlene. Potrebno je riješiti izvore financiranja da bi se doneseni propisi mogli realizirati. Traži se da se svi subjekti ponašaju u skladu s pozitivnim propisima u zaštiti voda i prirode, a ne da u praksi neki imaju posebna prava za uništavanje okoliša i vodnog dobra u ime nekih "viših" ciljeva (HEP npr.).

Osnova za zaštitu okoliša je razumijevanje između ljudskih aktivnosti i prirode. To znači da bi aka-demsko obrazovanje trebalo biti koncentrirano na učenje i ispitivanje tih odnosa, da bi se dobili bolji propisi u budućnosti. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske je rezultat multidisciplinarnog rada. Ona je polazište i mjesto usklađivanja interesa svih korisnika prostora. Studije utjecaja na okoliš nacionalnih parkova su vrlo važne. Na primjeru SUO vodozahvata vode na rijeci Krki za potrebe vodoopskrbe (u NP Krka) ukazuje se na nužnost multidisciplinarnih istraživanja.

SASTANCI EUROPSKOG UDRUŽENJA ZA ZAŠTITU VODA (EWPCA) U HRVATSKOJ OD 22.-25. SVIBNJA 1998.

IZ RADA
DRUŠTVA

Godine 1998. sastanci upravnih tijela EWPCA održani su prvi put u Hrvatskoj. Uobičajeno je da ti sastanci imaju radni, stručni i društveni sadržaj, pa je u tom smislu i kreiran ovogodišnji program. Prigodom izrade programa druženja u našoj zemlji, namjera i želja bile su sudionike upoznati ne samo s prirodnim ljepotama i znamenitostima naše zemlje, nego i s teškoćama koje nam predstoje u poratnom razdoblju. U istom smislu naše smo goste željeli upoznati i s nekim problemima zaštite voda kao i planovima njihovog rješavanja, te u tu svrhu zatražiti i njihovu pomoć.

Nakon *Međunarodne konferencije o zaštiti voda u nacionalnim parkovima i posebno zaštićenim područjima*, uspješno održane od 20. do 23. svibnja u Primoštenu, održani su sastanci EWPCA u Splitu i na Plitvičkim jezerima od 22. do 25. svibnja 1998. U Splitu su održani sastanci Tehničko-znanstvenog odbora (European technical and scientific committee - ETSC) i Upravnog odbora (Management committee - MC), dok je na Plitvičkim jezerima održan sastanak Savjeta (Council EWPCA). Uz službeni dio sastanaka odvijalo se upoznavanje gostiju iz inozemstva (29 delegata europskih nacionalnih društava iz ukupno 26 društava) s prirodnim i kulturnim znamenitostima, kao i problemima te planovima rješavanja zaštite voda:

- na području Splita i Kaštelanskog zaljeva, te
- na području Plitvičkih jezera.

U subotu 23. svibnja održani su sastanci članova ETSC (sudjelovao naš predstavnik **mr.sc. B. Zmaić**) i MC (sudjelovao **mr. sc. Ž. Telišman** - član MC) odbora, dok je preostali dio sudionika razgledao novi uređaj za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda tvornice Coca-Cola, zatim izvorište rijeke Jadra s vodozahvatom za regionalni vodovod grada Splita. Tom prigodom sudionicima je bilo zanimljivo vidjeti da je još uvijek u funkciji akvedukt cara Dioklecijana, sagrađen prije više od 1700 godina. Isto tako upečatljiv dojam na sudionike je ostavio i posjet arheološkom nalazištu rimskog grada Salone, koji je prije 2000 godina kao prijestolnica rimske pokrajine Dalmatie imao 60.000 stanovnika i svu infrastrukturu, posebno vodovod i kanalizaciju.

Istoga dana poslije podne brodom Državnog hidrografskog instituta sa predstavnicima *EKO-Agencije Kaštelanski zaljev i Građevinskog fakulteta* obišlo se područje Kaštelanskog zaljeva u kojemu započinje realizacija projekta integralne zaštite

područja s naglaskom na obnovi vodoopskrbnog sustava, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, kao i zbrinjavanja otpada.

Drugi dio ovogodišnjih sastanaka EWPCA održan je na Plitvičkim jezerima, u našem najvećem i možda najljepšem nacionalnom parku u ovom dijelu Europe, koji je od 1979. uvršten u evidenciju Svjetske prirodne baštine UNESCO-a. Detaljan prikaz nastanka prirodnog fenomena Plitvičkih jezera dan je u članku **prof.dr.sc. B. Stilinovića** i **dr.sc. S. Božičevića** *The Plitvice Lakes - A natural phenomenon in the middle of the Dinaric Karst in Croatia*, koji je objavljen u časopisu EWPCA *European Water Management* Vol. 1. No. 1, 1998.

Prikaz stvarnog stanja objekata odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u Nacionalnom parku Plitvička jezera, kao i planove njihovog daljnjeg razvoja obrazložili su stručnjaci tvrtke *Dippold & Gerold - Hidroprojekt 91 Zagreb*. Nakon toga su sudionici sastanka obišli područje jezera, te sami procijenili i doživjeli njihovu prirodnu ljepotu i upoznali postojeće probleme zaštite voda u tom području.

Istoga dana uvečer organizirana je i zajednička večera za sve sudionike uz prigodni program vokalnog sastava SKUD *I.G. Kovačić* u restoranu *Lička kuća*, što je pridonijelo općem osjećaju zajedništva u prijateljskoj atmosferi.

U ponedjeljak 25. svibnja ujutro održan je radni sastanak Savjeta EWPCA na kojemu su razmatrana brojna pitanja od kojih posebno treba istaknuti planiranu strategiju djelovanja europskog udruženja, kao i način osiguranja financijskih sredstava za njegov budući rad. Tom prigodom također je izabran i novi predsjednik EWPCA (s jednogodišnjim mandatom) **Roelf Kruise** (Nizozemska), a dosadašnjem predsjedniku **Peteru Matthewsu** (Britanija) dodijeljeno je priznanje za njegov doprinos u radu EWPCA.

U programu na Plitvičkim jezerima sudjelovao je i **mr.sc. Željko Makvić**, koji je nazočne pozdravio kao predstavnik Državne uprave za vode.

Tijekom puta od Splita preko Plitvičkih jezera do Zagreba, sudionici sastanka također su vidjeli brojne posljedice nedavno prohujalog rata i agresije na Hrvatsku. Bili su osupnuti opustošenim naseljima kao i praznim poljima i livadama bez ljudi i stoke, pa su nas neki i pitali, od čega i kako živimo?

Isto tako naši gosti iz Europe mogli su zaključiti koliko je dosad truda i sredstava uloženo u obnovu ratom opustošenih područja, te koliko je to dodatna teškoća za jednu mladu državu u tranziciji. S druge strane, prirodne ljepote naših krajeva kroz koje se prolazilo kao da su bile u suprotnosti s užasnim posljedicama nedavno završenog besmislenog rata na ovom području.

Smatramo da je cijeli program uspješno protekao u konstruktivnoj, radnoj i ugodnoj društvenoj atmosferi. Vjerujemo

da su tijekom boravka u Hrvatskoj članovi EWPCA učvrstili prijateljstva i stekli nova poznanstva koja će pridonijeti boljem i plodonosnijem budućem radu ovog Europskog udruženja, u kojem je Hrvatska aktivno prisutna gotovo od njegovog osnutka (1986.).

Koliko smo u tome uspjeli, govore nam brojne čestitke koje su pristigle, a od kojih na ovom mjestu navodimo samo sadržaj pisma predsjednika EWPCA:

Dear Željko and Ljudevit.

Many thanks for the pleasant stay and your kind hospitality. We enjoyed our trip to your beautiful country very much.

We were shocked to see all the damage due to the war. We never realised how much this war influenced life in your country. We wish you success in building up your country again. All the effort you put in will certainly have positive effects.

Again thank for your kindness and hospitality. In order to express our gratitude we send you a book on man-made lowlands in our country.

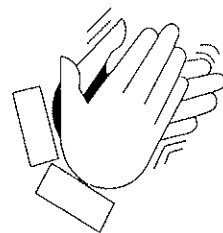
Looking forward to see you again.

With kind regards.

Roelof and Mariska Kruijze

Realizaciju ovog programa boravka članova EWPCA u našoj zemlji ne bi bilo moguće ostvariti da nije bilo svesrdne prijateljske pomoći i razumijevanja naših prijatelja i sponzora-pokrovitelja:

- Hrvatske voda, Vodnogospodarski odjel Split,
- EKO-Agencija Kaštelanski zaljev, Split,
- Vodoprivredno projektni biro Zagreb,
- Dippold & Gerold - Hidroprojekt 91, Zagreb,
- Palić Inženjering, Zagreb,
- Vodoprivreda Split,
- Cetina Sinj,
- Državni hidrografski institut, Split,
- Vodovod Split,
- Građevinski fakultet, Split,
- Nacionalni park Plitvička jezera,
- SKUD "I. G. Kovačić", Zagreb

Mr.sc. Željko Telišman
Ljudevit Tropan, dipl.inž.građ.

Stručni skup GOSPODARENJE VODAMA U POŽEŠTINI Požega, 18. ožujka 1998.

HDZV je u suorganizaciji s *Vodoprivredom Požega d.o.o.* i *Tekijom d.o.o.* iz Požege organizirao stručni skup u povodu Svjetskog dana voda. Pokrovitelji skupa bili su *Državna uprava za vode, Hrvatske vode, Poglavarstvo Požeško-slavonske županije* i *Poglavarstvo grada Požege*. Skup je održan u prostorijama Gradskog kazališta uz nazočnost brojnih Požežana te gostiju, poglavito kolega rođenih u Požegi.

Na skupu se govorilo o temama:

- Zašto se ne može bez vode,
- Stanje i ustrojstvo vodnog gospodarstva u Hrvatskoj i u Požeštini,
- Hidrološke prilike u Požeštini,
- Vodoopskrba naselja u Požeštini,
- Odvodni sustav i pročišćavanje otpadnih voda grada Požege,
- Problemi odvodnje otpadnih voda manjih gradova i naselja,
- Obrana od štetnog djelovanja vode u bujičnom području.

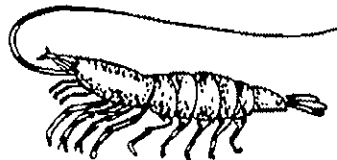
Nakon izlaganja koja su vrlo temeljito pripremili domaćini, razvila se zanimljiva rasprava s brojnim pitanjima i prijedlozima o unapređenju vodnog gospodarstva u Požeštini.

U nastavku stručnog skupa sudionici su razgledali centar za upravljanje i nadzor vodoopskrbnog sustava te ostale objekte JP Tekija.

HDZVM je u Gradskom muzeju postavio izložbu fotografija Mihajla Filipovića *Legato*, čime je dopunjen program u povodu Svjetskog dana voda.

Naporan, ali nadasve ugodan dan sudionici su završili u jednom od brojnih vinskih podruma u blizini Požege.

Bila je to još jedna iz niza akcija koje je HDZVM organizirao u županijskim središtima kako bi pomogao u širenju spoznaja o zaštiti voda i popularizirao ih u pojedinim hrvatskim regijama.

Stručni skup EKO INCIDENTI Opatija, 17. - 18. travnja 1998.

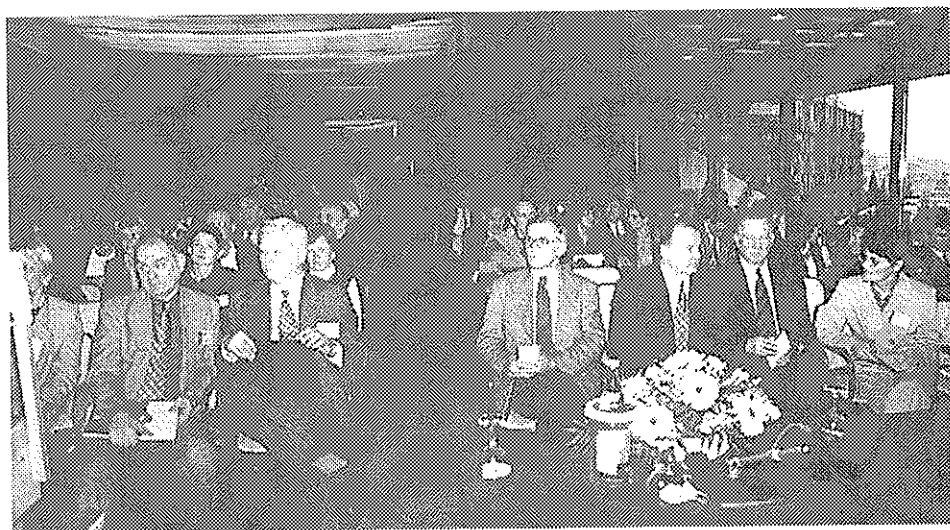
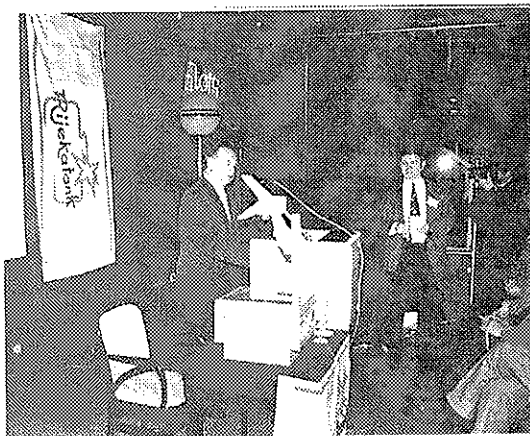
IZ RADA
DRUŠTVA

Eko incidenti postali su, nažalost, naša svakodnevnica. Potaknuti velikim zanimanjem za ovu temu, organizatori su odlučili okupiti hrvatsku stručnu javnost koja sudjeluje u sprječavanju ili rješavanju incidenata u okolišu. Hrvatski znanstvenici i stručnjaci iz *Državne uprave za vode*, *Hrvatskih voda* i drugih institucija i stručnih službi govorili su o tome kako se incidenti mogu izbjeći ili staviti pod kontrolu. Naglašeno je da je važno djelovati pravodobno, učinkovito, kompetentno, tehnološki suvremeno i u skladu sa zakonskim propisima. Poseban osvrt dan je na aktivnosti u skladu s Državnim planom za zaštitu voda, koji je tada bio u izradi.

Skup su organizirali:

- *Državna uprava za vode*,
- *Hrvatske vode*,
- *Rijekatank* i
- *Hrvatsko društvo za zaštitu voda*.

Tijekom stručnog izleta sudionici su obišli mjesto zagađenja mazutom u Pazinu, koje je sanirano. Sudionicima je demonstrirana najsuremenija oprema za snimanje kanala kao i za njegovo održavanje, čišćenje i obnavljanje.

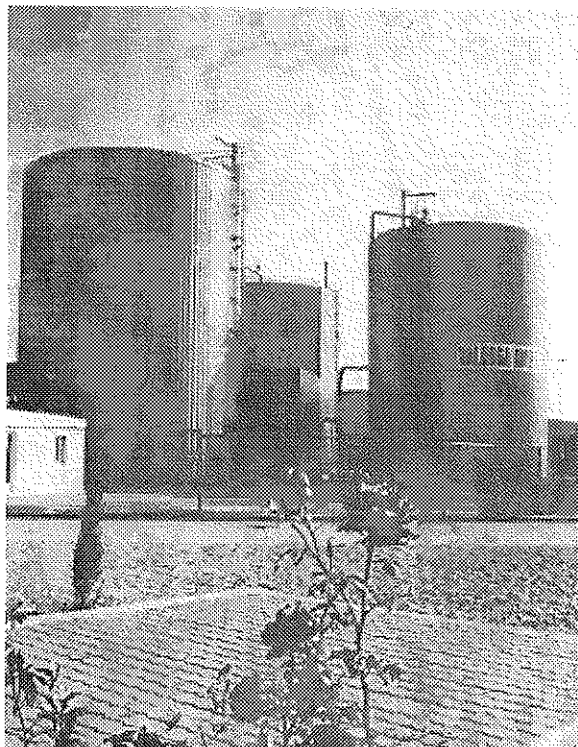
Stručno predavanje UPRAVLJANJE VODNOGOSPO- DARSKIM SUSTAVIMA I PROČIŠĆAVANJE VODA - PRIMJENE I KORISTI SUVRE- MENIH TEHNOLOGIJA 26. svibnja 1998.

Stručna predavanja održali su stručnjaci iz kompanija *Elsag Bailey, Hartmann & Braun* i *Steinmüller* iz Njemačke. Predavanje i stručno predstavljanje HDZV je organizirao u suradnji s tvrtkom *Perpar & Daić* koja ove kompanije zastupa u Hrvatskoj.

Steinmüller je njemački ekspert za zaštitu okoliša i proizvodnju parnih kotlova. Također proizvodi opremu za pročišćavanje plinova i sustava koji se koriste za obradu gradskih i industrijskih otpadnih voda.

Elsag Bailey i *Hartmann & Braun* proizvode sustave za procesnu automatizaciju i mjerenja kao integrirana rješenja. Glavni predstavnici kontrolnih sustava su *Freelance 2000* i *Symphon*.

Na predavanju se okupilo stotinjak sudionika od kojih su mnogi bili stručnjaci iz raznih grana industrije i energetike.

OSNIVAČKI SKUP SEKCIJE ZA VODITELJE UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

IZ RADA
DRUŠTVA

U sklopu Hrvatskog društva za zaštitu voda osnovana je 15. srpnja 1998. u Istarskim toplicama *Sekcija za voditelje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda*. Osnivanje sekcije potaknuli su **mr.sc. B. Zmajić** i voditelji uređaja radi strukovnog udruživanja, razmjene iskustava u radu uređaja, zajedničkog nastupa u rješavanju brojnih nedoumica i neriješenih problema u svezi s radom uređaja.

Na osnivačkom skupu prihvaćen je sljedeći program rada sekcije:

1 Razmjena iskustava u radu uređaja

a) *Prezentacija rada uređaja*

- način vođenja procesa pročišćavanja,
- mogućnost poboljšanja procesa uz postojeće tehničke mogućnosti radi postizanja boljih učinaka pročišćavanja.

b) *Kontrola rada uređaja*

- opseg i učestalost kontrolnih pregleda,
- učestalost ispitivanja kakvoće pročišćene otpadne vode,
- pokazatelji prema kojima se obavlja kontrola otpadne vode sa MDK za ispuštanje,
- instrumentalne i analitičke metode kontrole rada uređaja,
- vođenje evidencije rada uređaja.

c) *Mogućnosti obrade viška mulja i njegovo odlaganje*

d) *Održavanje uređaja u redovnom radu i problematika remonta*

e) *Organiziranje i provođenje mjera zaštite na radu*

f) *Praćenje troškova rada uređaja*

2. Analiza rada uređaja u okviru postojećih zakonskih propisa

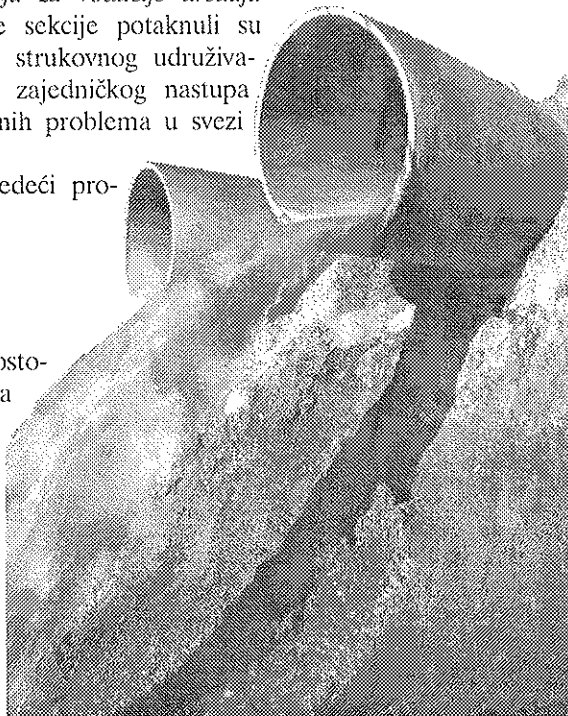
- vodopravne dozvole,
- naknada za zaštitu voda,
- deponiranje viška mulja.

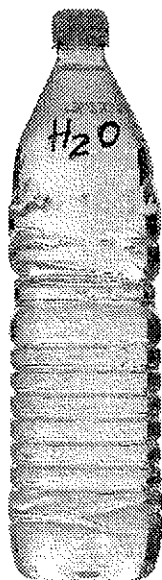
3. Edukacija voditelja uređaja

- pomoć u pronalaženju optimalnog modela stručnog usavršavanja za voditelje uređaja

4. Objedinjavanje zajedničke problematike i traženje prihvatljivog rješenja

Na osnivačkom skupu izabrano je Predsjedništvo od tri člana:

Branka Deverić-Meštrović (*Velkom, V. Gorica*), **B. Bičić** (kom. uređaj Labin) i **Zora Audi-Krivokapić** (*Pliva, S. Marof*), koja je ujedno izabrana za predsjednicu sekcije.

Rad sekcije otvoren je za sve zainteresirane, koji svoje prijedloge za rad sekcije ili zahtjeve za eventualnu pomoć u sklopu programa mogu uputiti Predsjedništvu HDZV-a.

Prihvaćen je prijedlag da članovi sekcije izmjenjuju informacije o novoj opremi na svojim uređajima, tehnološkim poboljšanjima, sudjelovanju na stručnim skupovima, literaturi iz područja obrade otpadnih voda itd.

Drugi sastanak sekcije održan je za vrijeme VI. trakošćanskog seminara 6. studenoga 1998. godine. Članovi sekcije ukratko su prezentirali rad svoga uređaja.

Dogovoreno je da se za vrijeme održavanja sastanaka obradi po jedna tema iz programa rada sekcije.

Sastanci sekcije održavat će se i prigodom posjeta uređajima na kojima rade članovi sekcije.

Prihvaćen je poziv zaposlenika *INA-Naftaplina*, **I. Popovića** i **M. Perčića**, da se sljedeći sastanak održi na industrijskom uređaju u Molvama i u Đurđevcu u proljeće 1999. godine. Tema sastanka će biti zaštita na radu ili edukacija voditelja uređaja.

Zora Audi-Krivokapić

IZ RADA
DRUŠTVA

I. kolokvij PRAKTIČNA ISKUSTVA IZ RADA I ODRŽAVANJA UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Istarske toplice, 15.-16. srpnja 1998.

U praktičnoj provedbi planova zaštite voda jednu od temeljnih aktivnosti predstavlja uspješan rad i funkcija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Na funkciju i učinkovitost sagrađenih postrojenja bitno utječu svakodnevni problemi vezani za održavanje uređaja. Tu dolaze do izražaja znanje, iskustvo i umješnost voditelja uređaja i osoblja koje ga održava. Uloga i položaj tih djelatnika nije u našem društvu još jasno i potpuno definirana, ni u pravnom niti u materijalnom, a ni u društvenom smislu.

Cilj ovoga skupa bio je razmjena praktičnih iskustava i

međusobno upoznavanje, te konstituiranje stručne sekcije za rad i održavanje uređaja za pročišćavanje u sklopu HDZV-a.

Na kolokviju su obrađene sljedeće teme:

1. Pregled rada uređaja za pročišćavanje utpadnih voda u Hrvatskoj - Bojan Zmaić
2. Iskustva u radu uređaja u Plivi - Željko Babić, Zora Audi-Krivokapić
3. Edukacija kadrova za vođenje uređaja - Boris Novak
4. Higijensko tehničke mjere zaštite na uređajima za pročišćavanje - Boris Novak

Mr.sc. Bojan Zmaić

- S radošću mogu konstatirati da se količina otrova u ovom desetljeću povećava po takorekuć zanemarljivoj stopi od 1,72 posto godišnje!

(Iz knjige Zbirka karikatura Ota Reisingera)

VI. TRAKOŠĆANSKI SEMINAR

5.-7. studeni 1998. godine

IZ RADA
DRUŠTVA

METODE I ISKUSTVA U PROČIŠĆAVANJU OTPADNIH VODA

Trakošćanski seminari polako postaju vrijedna i prepoznatljiva tradicija HDZV-a. Šestu godinu zaredom okupljaju se hrvatski stručnjaci za zaštitu voda da bi proširili i razmijenili svoje spoznaje i iskustva. Za ovaj seminar pripremili smo desetak novih predavanja i praktičnih demonstracija:

- Povijesni razvoj metoda pročišćavanja otpadnih voda,
- Praktična primjena biofiltarskog stupnja kod pročišćavanja komunalnih i industrijskih otpadnih voda,
- Aerobna stabilizacija mulja,
- Problematika dispozicije procejdnih voda deponija,
- Flotacijski analitički postupak,
- Interpretacija analitičkih rezultata u svjetlu uspoređivanja funkcije pilot-uređaja sa stvarnim učinkom uređaja za pročišćavanje otpadnih voda,
- Aktualna problematika u provođenju vodnog zakonodavstva,
- Demonstracija pilot-uređaja s biofiltracijom,
- Demonstracija laboratorijskog uređaja za flotaciju,
- Elektrolitičko zgušnjavanje stabiliziranog mulja troslojnim odvajanjem pomoću solarne ćelije.

Predavanja i demonstracije pripremili su i vodili **prof.dr.sc. Božidar Stilinović, mr.sc. Bojan Zmaić, doc. Boris Novak, dipl.inž., Željko Ostojić, dipl.inž. i Danica Kundak, dipl.inž.** Da bi se sve odvijalo po redu i bez tehničkih problema motrio je (ne inspekcijskim okom) **mr.sc. Željko Makvić**. Spomenimo i marljivo i simpatično osoblje hotela *Coning*, koje se, kao i svih prethodnih godina, pobrinulo da sudionicima boravak bude što ugodniji!

Tijekom stručno-tehničkog predstavljanja sudionici su upoznali proizvode i usluge ugledne njemačke tvrtke *Merck* te naših *Herbosa* iz Siska, *3M* iz Novog Čiča i *Tehnixa* iz Donjeg Kraljevca.

Sekcija za rad uređaja za pročišćavanje održala je svoj drugi sastanak, na kojem su se sudionici predstavili te ukratko opisali uređaje na kojima rade. Dogovorene su daljnje smjernice za rad i konkretne aktivnosti, od kojih će prva biti sastanak u

Đurđevcu i upoznavanje s radom gradskog uredaja kao i objekata za zaštitu vode na lokaciji INA-Naftaplinove centralne plinske stanice Molve.

Seminaru je ove godine bilo nazočno osamdesetak hrvatskih stručnjaka i, što posebno veseli, gosti iz Slovenije i Mađarske.

Slobodne trenutke sudionici su danju koristili za šetnje i obilazak jezera i dvorca. Noću nitko nije želio mogući susret s duhovima u mraku, pa su se svi čvrsto držali hotela, a neki posebno šanka. Uz druge goste hotela krstili smo mošt, a zahvaljujući *Buzetskoj pivovari* uživali smo i u odličnom pivu!

Tehnix i gospodin **Đuro Horvat** darivali su svakog sudionika s dvije buteljice finog međimurskog vina. Kako su neki imali vrlo malu prtljagu, odmah su se pobrinuli za sadržaj buteljica. Ipak, po općoj ocjeni, vino koje je napravio Bojan Zmaić bilo je najbolje! Tko zna, zna....

Priroda se i ovom prigodom poigrala sa sudionicima seminara. Nije bilo kiše ali je bilo poplava! Poneko je zakasnio, poneko stigao zaobilazno, a neki uopće nisu došli. Nažalost među njima je bio i **prof.dr.sc. Mitja Rismal**.

Da bi se dobar glas o seminaru daleko čuo pobrinnule su se gospođa **Lidija Firšt**, s posebnom emisijom na 1. programu HTV-a, gospođa **Tanja Devčić**, izravnim višesatnim prijenosom emisije *Z kao Zemlja*, novinari iz informativnog programa varaždinskog TV-studija, koji su izvješćivali za *Županijsku kroniku*, gospodin **Mario Harapin** iz večernjeg programa Radio Zagreba i drugi novinari. Možda je to i najbolji dokaz vrijednosti i zanimanja za ovaj seminar.

PRVI EKOLOŠKI VIC

Otac i sin šetaju ulicom. Sun pokaže tati susjeda i nevinno upita:

- Tata, znaš li da je naš susjed ekolog?
- Kako ti to znaš sine?
- Pa, svako jutro, kad ti odeš na posao, on pozvoni i pita mamu je li zrak čist!

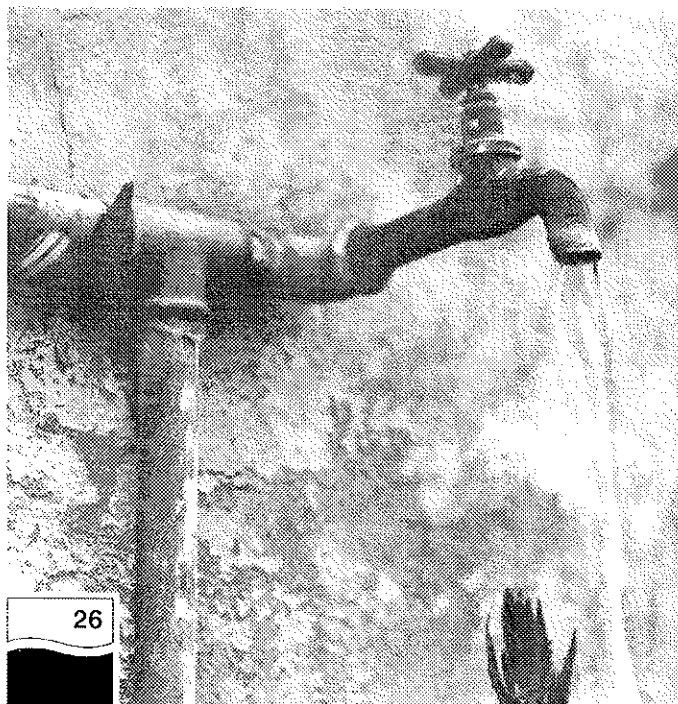
Stručno predavanje prof.dr.sc. Margarete Glancer-Šoljan BIOLOŠKO PROČIŠĆAVANJE INDUSTRIJSKIH OTPADNIH VODA 8. prosinca 1998. godine

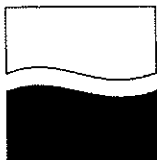
Prof.dr.sc. Margareta Glancer-Šoljan održala je vrlo zapaženo i zanimljivo predavanje u kojemu je prikazala dosadašnja postignuća na području biološkog pročišćavanja industrijskih otpadnih voda različitog podrijetla - prehrambene, farmaceutске, fermentativne i kemijske industrije - primjenom aktivnog mulja u aerobnim procesima. Posebnu pozornost posvetila je mogućnosti razgradnje teško razgradivih sastojaka iz otpadnih voda. Prof. Glancer-Šoljan dala je prikaz vlastitih istraživanja biološke obrade industrijskih otpadnih voda radi otklanjanja organskih sastojaka KPK i BPK₅ vrijednosti te uklanjanja dušikovih spojeva. Laboratorijska istraživanja provedena su na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a istraživanja u poluindustrijskom pogonu i pogonskim uvjetima u suradnji s tvrtkom *Ekološki inženjering* iz Poreča.

Nakon predavanja pred više od stotinjak sudionika razvila se zanimljiva i živa stručna rasprava.

Nazočni su pozvani da nakon predavanja razgledaju laboratorij u kojemu prof. Margareta Glancer-Šoljan obavlja svoja istraživanja na fakultetu.

Više se članova zanimalo da li će ovo predavanje biti objavljeno u *Žuboru* ili u drugim stručnim časopisima. Nažalost - NE. Preporučujemo da se obratite izravno gospodi prof. Margareti Glancer-Šoljan koja će vas uputiti na svoje već objavljene znanstvene i stručne radove!

HRVATSKO DRUŠTVO ZA ZAŠTITU VODA
CROATIAN WATER POLLUTION CONTROL SOCIETY

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 220
MBS 3248712, Žiro-račun:30101-678-48300

Tel: 01/63-07-333, 098/274-905
Faks: 01/61-51-794

PRISTUPNICA U HDZV

Molim da nas kolektivno učlanite u Hrvatsko društvo za zaštitu voda.

Ime/Tvrtka

Sektor/Pogon

Sjedište

Telefon faks

Odgovorna osoba

funkcija

Osoba za kontakte s HDZV:

ime

funkcija telefon

faks

e-mail

Poštu HDZV-a molimo slati na adresu:

Prihvaćamo Statut HDZV usvojen 13. 01. 1998. godine.

Članarinu za 1999. godinu i pomoć Hrvatskom društvu za zaštitu voda u iznosu od _____ kn (slovima: _____)

/minimalno 2000 kn/ doznačit ćemo u roku od 15 dana na račun HDZV broj **30101-678-48300**.

Želimo se pretplatiti na stručni časopis EWPCA - **European Water Management**, po cijeni od 120 kn godišnje: DA NE

Članstvo traje do pismene izjave o istupanju.

Mjesto i datum

Žig

Potpis

PRISTUPNICU odmah poslati na adresu HDZV ili faks broj 01/61-51-794.

HRVATSKO DRUŠTVO ZA ZAŠTITU VODA
CROATIAN WATER POLLUTION CONTROL SOCIETY

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 220
MBS 3248712, Žiro-račun: 30101-678-48300

Tel: 01/63-07-333, 098/274-905
Faks: 01/61-51-794

PRISTUPNICA U HDZV

Molim da me učlanite u Hrvatsko društvo za zaštitu voda.

Ime i prezime

Mjesto rođenja JMBG

Titula, specijalnost

Zaposlenje - tvrtka

- adresa

- telefon faks

- e-mail

Kućna adresa

telefon faks

Molim da mi poštu HDZV šaljete na adresu: posao dom

Želim se pretplatiti na stručni časopis EWPCA - **European Water Management**, po cijeni od 120 kn godišnje: DA NE

Članarinu za 2000. godinu, u iznosu od _____ kn (slovima: _____)

_____/minimalno 80 kn/, u što je uključena i pretplata na glasilo udruge, uplatit ću u roku od osam dana na račun Društva broj **30101-678-48300**.

Članstvo traje do pismene izjave o istupanju.

Mjesto i datum

Potpis

PRISTUPNICU odmah poslati na adresu HDZV ili faks broj 01/61-51-794.

ANKETA ZA ČITATELJE ŽUBORA

VARIA &
PERSONALIA

S obzirom da oko *Žubora* postoje razne dvojbe, molimo da nam odgovorima na pitanja ovog ispitivanja javnog vodozaštitnog mnijenja pomognete u odlukama oko daljnjeg izlaženja i izgleda *Žubora*, glasila HDZV-a.

1) Treba li HDZV-u glasilo udruge? DA NE

2) *Žubor* bi trebao izlaziti: - jednom godišnje (kao godišnjak)
- 2 puta godišnje
- češće, kao informativno glasilo

3) *Žubor* bi trebao donositi - samo informacije i vijesti o aktivnostima Društva
- i druge teme i informacije o zaštiti voda
- i stručne radove

4) *Žubor* je grafički - prebogat (luksuzan)
- takav kakav treba biti
- siromašan (prejednostavan)

5) Idealan broj stranica je:
manje 24 32 40 48 56 64 više

6) Smatrate li da je *Žubor* na bilo koji način "konkurencija" časopisima *Hrvatske vode* i *Hrvatska vodoprivreda*?

DA DJELOMIČNO NE DOPUNJUJE IH

Okreni!

7. Mislite li da se prilozi u *Žuboru* trebaju honorirati?

DA

NE

NIJE BITNO

8. Ako dosad niste, da li biste ubuduće i vi surađivali u *Žuboru* kad bi se prilozi honorirali?

DA

NE

9. Da li biste se pretplatili na *Žubor* ako se on članovima više ne bi dijelio besplatno?

DA

NE

10. Prijedlozi i sugestije:

Potpis (nije obavezan)

Svaki vaš glas može nam pomoći! Ne žalite truda da nam odgovorite!

Molimo da nam anketni list pošaljete na poznatu vam adresu Društva ili na telefaks 01/61-51-794.

Unaprijed hvala na pomoći!

**19. bijenalna konferencija
Međunarodnog udruženja za
zaštitu voda**

**WATER QUALITY
INTERNATIONAL 1998**

Vancouver, 21.-26. srpnja 1998.

IZ RADA
DRUŠTVA

U Vancouveru je od 21. do 26. srpnja 1998. održana velika međunarodna konferencija, koju svake dvije godine organizira Međunarodno udruženje za zaštitu voda IAWQ. Konferenciji je prisustvovalo oko 1500 sudionika. Izloženo je preko 400 referata i 570 postera vezanih uz različite vidove zaštite voda: od kvalitete pitke vode, njezine zdravstvene ispravnosti, kontrole, do raznih suvremenih postupaka odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda i njihovih utjecaja na recipijente. Među referatima i posterima bilo je prijavljeno i nekoliko iz Hrvatske.

Održan je i niz stručnih seminara i *workshopa* te tehničkih obilazaka značajnijih komunalnih i industrijskih uređaja za pročišćavanje u okolini o Vancouvera.

Tijekom konferencije održani su i sastanci upravnih i stručnih tijela IAWQ-a. U radu Upravnog odbora prvi je put sudjelovao i predstavljao Hrvatsku i HDZV **mr.sc. Bojan Zmaić**.

Pored tekućih organizacijskih, tehničkih i financijskih problema, razmatrani su i vrlo bitni problemi vezani uz strateška pitanja budućih aktivnosti IAWQ-a. Uspješno su tekli dogovori o spajanju dviju najznačajnijih međunarodnih organizacija, IAWQ i IWSA (međunarodno udruženje za opskrbu vodom), i stvaranju buduće zajedničke međunarodne organizacije za vodu - IWA (International Water Association). Općeprisutni integralni pristup rješavanju opskrbe i zaštite voda došao je do izražaja i u ovom slučaju, kao i u tehničkim rješenjima izloženim u stručnom dijelu konferencije.

Kroz predavanja i izlaganja na posterima dani su brojni primjeri gdje su opskrba vodom, odvodnja, pročišćavanje i dispozicija otpadnih voda međusobno usko povezani organizacijskim, tehničkim i financijskim vezama.

*Sve obavijesti o IAWQ
možete pronaći preko
Interneta na adresi
www.iawq.org.uk*

Mr.sc. Bojan Zmaić

STRUČNO PUTOVANJE U FRANCUSKU

12. - 16. listopada 1998. godine

Molim da odmah prestanete čitati ovaj prilog ako u njemu očekujete stručne podatke (BPK₅, KPK i tome slično) ili ako ste skloni zavisti. Prvo zato što stručnih podataka ima "mali milijun" pa ako vas zanima - obratite se tajniku. Drugo zato jer nam je bilo zaista izvrsno i možete požaliti što niste bili s nama!

Ponedjeljak,
12. listopada

Sastanak grupe je na Plesu u pola osam. Grupa broji 45 putnika što je dvostruko više od prvih predviđanja. Bilo je još zainteresiranih ali nažalost više nije bilo mjesta u avionu. Nije se moglo sjediti niti *na krilu* ... niti stjuardese (zna se zašto) ... niti aviona (jako puše).

Ispraća nas gosp. **Nenad Tomulić** u ime turističke agencije *Penta*. Turistički vodič je gosp. **Silvio Verson**. Naši stalni putnici obojicu dobro poznaju. Nenad je organizirao i prvo naše stručno putovanje u Francusku 1984. godine te poslije i brojna druga, a Silvek nas već godinama vodi po svijetu.

Polet po običaju kasni. Prigodom policijske kontrole stvorena je nepotrebna gužva. Grupa se pomalo upoznaje. Najzadovoljniji je vjerojatno kolega **Halvaks**, koji je tek dan prije puta saznao da putuje umjesto spriječene kolegice. Najnezadovoljniji je vjerojatno kolega **Ivaniš** (mladi) koji je dan prije utvrdio da mu se zagubila putovnica, pa je sada negdje u policijskoj upravi u Petrinjskoj ulici umjesto u zrakoplovu. Najbezbrizniji je gospodin **Đuro Horvat** koji na Pleso stiže malo iza posljednjeg poziva ali ipak prije poleta...

Let protječe uobičajeno. Mnogo je nestrpljivih - neki čekaju doručak, neki bi "pijaču", neki bi što prije vidjeli Pariz, a neki bi samo da što prije slete ...

Pariz upoznajemo tijekom višesatnog razgleda autobusom koji kruži od jednog poznatog mjesta do drugog... Silvek govori bez prestanka. Šarmantno kombinira povijesne podatke, korisne informacije, francuske tračeve i sve ostalo što zanima turiste. Tijekom kraće šetnje po Trgu Trocadero gospoda **Tanja Devčić** prvi se put mobitelom javila izravno u program Radio Zagreba. Ovakvih javljanja bit će još slijedećih dana. S nama je i gospoda **Lidija Firšt** iz Hrvatske televizije.

Naš se hotel zove *Mercury* i nalazi se na bulevaru Montmartre. Reklo bi se "čisti centar grada", nekoliko stotina metara od Opere i velikih robnih kuća. Smještaj je OK. Sobe

su male ali ugodne i lijepo opremljene. Što bi nam više i trebalo? Na recepciji iznenađenje: "jel bre". Bez komentara.

Ostatak popodneva koristimo za prva "istraživanja". Netko dućana, netko kavana ili kafića, netko mjenjačnica, netko sexića. Opća je konstatacija da je ovo idealan kvart za svačiji ukus.

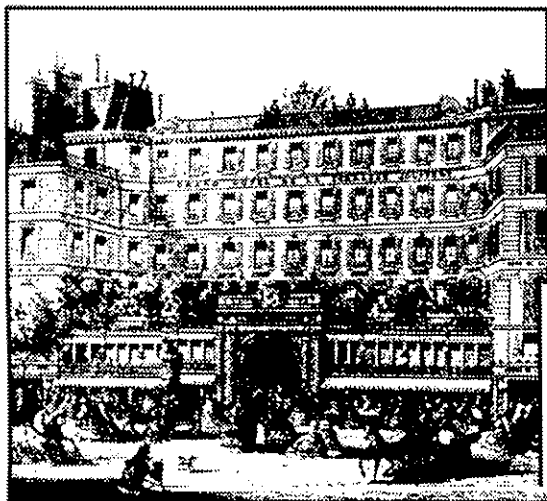
Silvek nas navečer vodi na vožnju brodom (poznati "bateaux mouches" - čitaj "bato muš" - grozan jezik!). Noćni Pariz izgleda fantastično. Brodići su opremljeni jakim reflektorima koji osvjetljavaju obalu i zgrade uz Seinu. Na nebu iznad grada laseri "šaraju" razne vragolije. Neki parkovi već su okićeni za praznike. Sve zajedno - uživancija iako je prohladno i vjetrovito. Prolazimo ispod brojnih mostova koji su, posebno nama građevincima, zanimljivi i po svojim konstrukcijama.

Kasna večera u ugodnom kineskom restoranu i spavanje...

Dan je ispunjen stručnim aktivnostima. Gosti smo koncerna (ne znam je li to najbolji izraz) *SOGEA* koji okuplja desetke tvrtki i zapošljava desetine tisuća stručnjaka. Bave se, osim vodnim gospodarstvom, i drugim područjima niskogradnje. Naš je domaćin gosp. **André Tagher**, inače predstavnik tvrtke za naš dio Europe. Vrlo šarmantan i poslovan gospodin. *SOGEA* je već poslovno nazočna u Hrvatskoj. Podsjetimo se, njihovi su stručnjaci snimili i analizirali vodoopskrbni sustav u razorenom Vukovaru te predložili mjere sanacije. Spomenimo da je koncepciju i organizaciju posjete *SOGEA*-i osmislio kolega **Aljoša Milačić**. Zahvaljujemo još jednom...

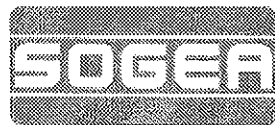
Prvo se zaustavljamo u novom, arhitektonski vrlo zanimljivom, poslovnom centru *La Défense*, gdje se nalaze i poslovne prostorije *SOGEA*-e. Prijatna dobrodošlica uz kavu i kolačiće. Slijedi kraće predstavljanje, vizualno vrlo dopadljivo zahvaljujući kompjuterskoj animaciji. Mi upoznajemo njih i širinu njihovih aktivnosti. Oni pak upoznaju i prate nas; moramo biti svjesni da je Hrvatska zanimljivo (i blisko) tržište. Svaki sudionik dobiva obilje prospekata u simpatičnoj torbici.

Slijedi posjet centru za istraživanje i laboratoriju za vode *Anjou Recherche* na sjevernoj periferiji Pariza - u Quartier Valmy. Ovdje se obavljaju brojna istraživanja, sva u funkciji poboljšanja i racionalizacije pročišćavanja voda, obrade mulja, uklanjanja mirisa itd. Vrhunski uvjeti rada i oprema, sve povezano informatičkom opremom. Prava "poslastica" za sudionike koji se inače u Hrvatskoj bave sličnim poslovima.

*"Naš" hotel diči se
poviješću od 1898.
godine*

Utork,
13. listopada

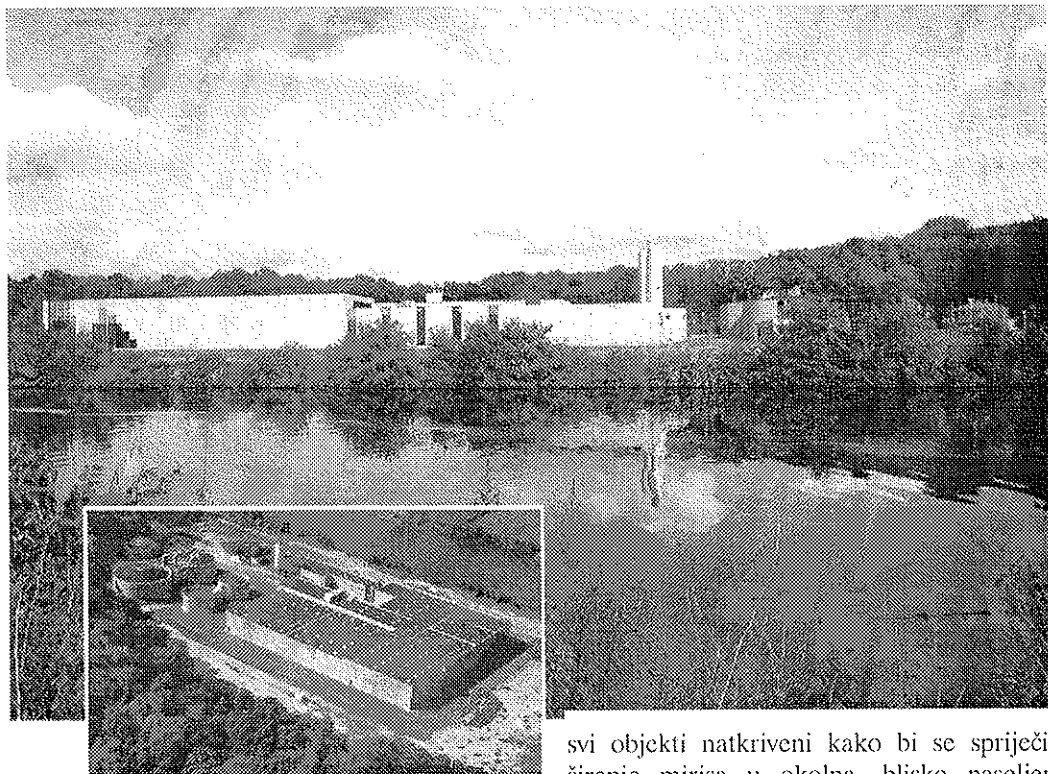

Upadica - znate li vic o turistu koji je uzeo stolac i tanjur te sjeo za "švedski" stol i počeo jesti? Konobar ga upozori da je to "švedski stol", a gost mirno nastavi prazniti tanjure uz napomenu da će se maknuti čim dođu - Švedani!?

Predah za ručak u ugodnom restoranu. Predjelo je servirano kao švedski stol. Vrlo bogat, kao očiti dokaz da Francuzi znaju uživati u finoj hrani. Sirevi, plodovi mora, razne salate. Neki navališe kao da je to prvo i posljednje što će pojesti u Francuskoj. Potom stiže glavno jelo, po ocjeni mnogih malo suviše začinjeno. Zato smo morali ispiti nešto više čaša vina... Potom opet brojni deserti servirani kao švedski stol. (Nemojte reći da vas na početku nisam upozorio da ne čitate ako ste skloni zavisti).

Nekako otežano odlazimo s ručka i zajednički se slikamo ispred restorana. Nažalost od brojnih obećanih slika do pisca ovih redaka nikada kasnije nije došla niti jedna pa je tako propao dogovor da slike razmijenimo - a i da ih objavimo u *Žuboru*. Jedino je gospodin **Đuro Horvat** napravio veliku zajedničku fotografiju i uokvirio je, tako da sada krasi tajnikovu sobu. Bravo i hvala, Đuro!

Poslije podne smo u posjetu jednom od manjih uređaja za pročišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda u Cergy - Pontoise na sjevernoj periferiji Pariza. Zanimljivo je da su

svi objekti natkriveni kako bi se spriječilo širenje mirisa u okolna, blisko naseljena područja. Pri razgledu nas fascinira urednost, racionalnost i funkcionalnost svakog detalja. U razgovoru se raspitujemo o principima zaštite voda, nadzora kakvoće, obvezama zagađivača, kaznama itd. Utješno je da Hrvatska barem na papiru sve to

ima riješeno vrlo slično razvijenim državama zapadne Europe.

Povratak u hotel predvečer. Mali odmor i osvježenje pa "kud koji, mili moji". Bilo nas je po svim dijelovima Pariza. Neki sutradan pričaju o svojim iskustvima a neki mudro šute. Nema dvojbe da nikome nije bilo dosadno.

Srijeda,
14. listopada

Domaćin nam je predložio izmjenu programa stručnog dijela putovanja tako da je srijeda iznenada postala "slobodan dan". Nitko se ne žali jer svi već shvaćaju da će im ionako biti premalo slobodnog vremena za sve što bi željeli ovdje vidjeti i posjetiti.

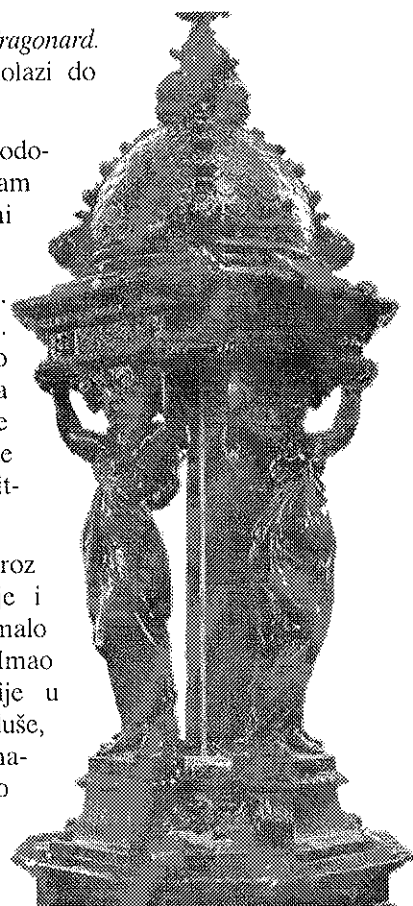
Odmah ujutro Silvek nas vodi u muzej parfema *Fragonard*. Zanimljiv povijesni pregled sprava i načina kako se dolazi do najrazličitijih mirisa.

Potom svatko kreće u "svoj" Pariz. Ja ne mogu odoljeti knjižarama i prodavaonicama CD-a. (Nekad sam tako obilazio i sexy dućane ali nikako ne znam što mi je ovih dana...).

Vrijeme je i dalje vrlo promjenjivo i nepredvidivo. Ovdje izgleda nema dana bez sunca, kiše i vjetra. Tome se turist lako može prilagoditi. Kad je lijepo sjedne na terasu bistroa ili na klupu i pušta Pariz da prolazi ispred njega. Kad kiši uđe u robnu kuću i ne mora izlaziti satima, što se, doduše, kasnije može pokazati pogubno za lisnicu, poglavito ako ima kreditnu karticu.

Metro je vrlo pogodan način da se brzo prolazi kroz Pariz. Vrlo je jednostavan i prilagođen za snalaženje i najvećih neznalica. Često sam ga koristio, uvijek uz malo tjeskobe koju donosi vožnja kroz mrak podzemlja. Imao sam "sreću" da doživim nestanak električne energije u vlaku. Parižani kažu da je to i za njih rijetkost! Doduše, ubrzo su se upalila pomoćna svjetla, ali nije bilo nimalo prijatno jer nije radila ventilacija pa je zrak ubrzo postao nesnosan. Primjećivao sam nelagodu i kod ostalih putnika. Oni su barem razumjeli vozačeve poruke i upozorenja... Krenuli smo nakon desetak minuta neizvjesnosti.

Uz metro me veže i jedno vrlo ugodno sjećanje. Provozao sam se novom "četnaesticom", koja je tih dana puštena u promet. To je prva potpuno automatizirana linija - bez vozača. Na peronima postoje staklene stijenke tako da je nemoguće sići ili skočiti na prugu. Dvostruka vrata se otvaraju samo kad je vlak u stanici. Investicija je iznosila "samo" 1,2 milijarde dolara ili oko 800 milijuna franaka po kilometru. Na starijim linijama vozači i osobe zadužene za sigurnost bitno pridonose

mjerama protiv mogućih diverzija i svih vrsta izgređa. Automatika tu, nažalost, ne može pomoći! Ostaje dvojba, poduprta "pro&contra" napisima u tisku - isplatili li se uopće ulagati toliko novaca u automatizaciju. Ipak Francuzi s ponosom ističu - pazi sad - "da će putnici na postaji Gare de Lyon moći uživati u tropskom stakleniku koji će se zalijevati svaka dva sata, a čut će se, navodno, i ptičji pjev"?! Sve to nije ništa prema Zagrebu, a vjerojatno i ostalim hrvatskim gradovima. Mi ljeti uživamo u tropskoj klimi u tramvajima i autobusima i ne trebaju nam posebni vrtovi za to... Nas osim ptičjeg pjeva na stanici može dočekati i još poneka ptičja uspomena... Jadni Parižani toga nisu niti svjesni!

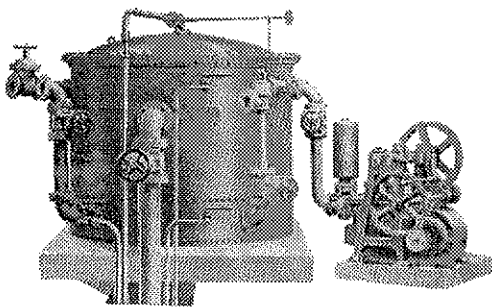
Četvrtak,
15. listopada

Krećemo u novi dan ispunjen stručnim aktivnostima. Naš današnji domaćin je *Degremont*, svjetski poznata tvrtka, reklo bi se pojam u zaštiti voda. Vodi nas simpatični **Michael Saporta** koji me odmah potihom moli da ne postavljamo suviše detaljna stručna pitanja, jer je on "samo" zadužen za odnose s javnošću. Nisam oduševljen, ali što je tu je.

Prvo se zadržavamo na uređaju za pripremu pitke vode na Mont Valerieniu, brežuljku sjeverozapadno od središta grada. Vodoopskrbni sustav Pariza poprilično je složen što je i razumljivo s obzirom na njegovu rasprostranjenost i širenje tijekom stoljeća. Najkraće rečeno, Parižani piju većim dijelom pročišćenu površinsku vodu Seine, a manjim dijelom podzemne vode iz zdenaca. U hotelu smo nakon probe "pitke" vode odmah nastavili s poznatim francuskim mineralnim vodama.

Ona iz slavine naprosto je mlaka i bljutava što, vjerujem, posebno osjete Zagrepčani "razmaženi" hladnom i tvrdom vodom iz savskog aluvija.

Prvi Degremontov
ilačni filtar

Tih je dana dnevnik *France Soir* provokativno napisao da voda iz gradskog vodovoda izaziva Alzheimerovu bolest jer se za pročišćavanje koriste aluminijski spojevi. Istraživanja su također pokazala da osobe koje rade s aluminijem češće obolijevaju od te bolesti. Naši domaćini razumljivo izbjegavaju govoriti o ovakvim temama, a mi ih iz uljudnosti preskačemo.

U poslovnoj zgradi *Degremonta* nazočni smo kratkom, rutinskom predstavljanju tvrtke. Ugodno smo iznenađeni lijepim i funkcionalnim torbicama i stručnim materijalima. Potom ručamo u restoranu u njihovoj poslovnoj zgradi. Izobilje svih vrsta hrane - ne sjećam se da sam bilo gdje u Hrvatskoj ikada vidio u ovakvom tipu restorana toliku ponudu i primjeren način

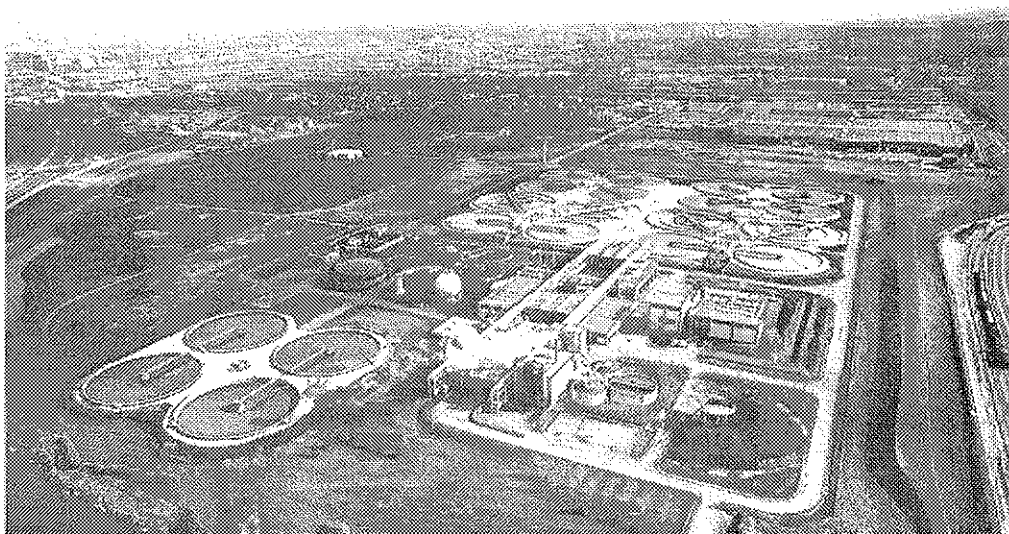
serviranja. Većina Hrvata, vjerojatno ne želeći uvrijediti domaćina, uzima barem onoliko koliko i prije dva dana kad je častila *Sogea*.

Poslijepodne razgledavamo uređaj za pročišćavanje otpadnih voda *Seine Amont* u Valentonu, južno od Pariza, na ušću Marne u Seinu. Domaćin nas vodi stručno i rutinirano. Kao i na svim prethodnim lokacijama, zahvaljujemo se prigodnim darom u kojem je boca velebitske degenije, kravata *Croata*, knjiga o hrvatskim nacionalnim parkovima i više turističkih prospekata o Hrvatskoj, poglavito o Zagrebu. Uz uljudne riječi zahvale obično slijede i riječi nade da ćemo se ponovno sresti u Zagrebu prigodom izgradnje našeg uređaja za pročišćavanje. Zagrebački

SIAAP

SYNDICAT INTERDÉPARTEMENTAL
POUR L'ASSAINISSEMENT
DE L'AGGLOMÉRATION PARISIENNE

uređaj, kao trenutačno najveća takva investicija u Europi, doista je predmet zanimanja brojnih stranih tvrtki. Šteta što će samo jedna dobiti posao.

Cijeli dan u prevodenju pomaže gđa **Šmitran**. Zahvaljujemo i ovom prigodom!

Po povratku u hotel grupa se razlijeće na sve strane jer trgovine rade još kratko a toliko toga još se mora kupiti Putovanje se očito bliži svršetku.

Petak,
16. listopada

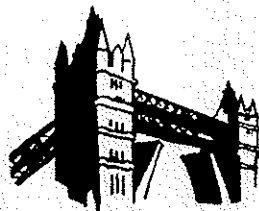
Posljednji dan ... Iza doručka ostaje još vrlo malo vremena za zadnju parišku kavicu, kupnju ponekog suvenira ... Većina sudionika putovanja, posebno dame, ima barem dvostruko više prtljage no na dolasku. Najambiciozniji su oni koji nose cijele pakete poznatih francuskih vina. Oni lukaviji nose parfeme, kravate i druge sitnije uspomene.

IZ RADA DRUŠTVA

Autobus kasni više od pola sata. Silveku rade živci iako nas iz agencije uvjeravaju da je sve OK. Konačno stiže autobus, slijedi uobičajeno "gomilanje" pri ulasku s brojnom prtljagom. Pozdravljam se sa grupom i želim im sretan povratak. Pozdravljam? Da, ja sam ostao još tjedan dana da "u miru" uživam u Parizu kao pravi dokoni turist. Dok zrakoplov leti prema Zagrebu ja se selim u iznajmljeni stanić na Montparnasseu. Molim zavidne da se suzdrže...

Dobar je običaj HDZV-a da redovito organizira stručna putovanja po domovini i u inozemstvu. A kamo ćemo poći 2000. godine?

I to već znamo ali vam nećemo odati! Bit će to, siguran sam, jedno od najatraktivnijih stručnih putovanja koje smo ikad organizirali. Do you understand? See you in pub!

BIG BEN(G)

IZ RADA DRUŠTVA

NOVI ČLANOVI + ČLANARINE

Tijekom 1998. godine u HDZV se učlanilo 8 novih članova-kolektiva te 46 pojedinaca. HDZV je krajem godine imao 672 članova pojedinaca i 171 člana-kolektiva. Puno ili malo? Bilo je za očekivati da će se trend porasta broja članova polako smanjivati nakon "eksplozije" sredinom devedesetih, kad se broj članova praktički udvostručio. Ostaje pitanje: tko je "pravi" član - svatko u popisu članova društva ili onaj tko aktivno prati rad udruge i plaća (simboličnu) članarinu. Naša baza podataka vrlo jasno pokazuje da ima članova koji godinama nisu platili članarinu. Na Predsjedništvu udruge je da uskoro odluči o tome treba li takvima i dalje slati poštu i omogućavati ostala članska prava.

MOLIMO - PLATITE ČLANARINU I ZAOSTALE RAČUNE!

S kolektivima je poseban problem! Nažalost približno polovini računa za članarinu za 1998. i još više za 1999., te neki računi iz Primoštena i Trakošćana, nisu plaćeni! Odraz je to stanja u našem gospodarstvu, ali dijelom i nečije nemarnosti.

HDZV je "upao" o opće stanje neplaćanja obveza koje je zahvatilo Hrvatsku. Početkom 1999. godine, ne računajući neplaćene članarine, drugi su nama dugovali oko 40 tisuća kuna. Približno isto toliko mi smo ostali dužni za pripremu i tiskanje *Žubora*. Ovaj broj čitate isključivo zahvaljujući ljubaznosti gospode **Prčića** i **Topića** koji nam i dalje daju "kredit". Prema tome, samo o vama, poštovani članovi, ovisi daljnja sudbina *Žubora*, a možda i funkcioniranje cijele Udruge.

RAZMISLITE:
8 članarina kolektiva =
16.000 kuna =
1 novi broj "*Žubora*!"

Isplati li se'

PS: Nemojte, molimo vas, sada namjerno odustati od plaćanja članarine da biste vidjeli slijedeći nastavak...!

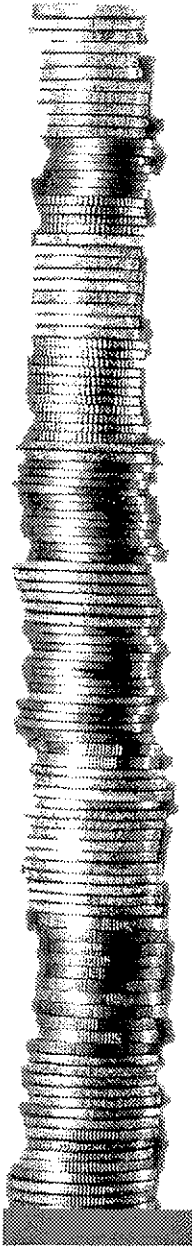
FINANCIRANJE RADA UDRUGE

Na nekoliko smo mjesta u ovome broju *Žubora* molili smo vas da izvršite svoju jedinu člansku obvezu - da platite članarinu. Činimo to jer se naša udruga našla u lošoj i neizvjesnoj financijskoj situaciji. Da bi vam bilo razumljivije kako je nastao problem, pokušat ćemo pojasniti sustav financiranja u Hrvatskom društvu za zaštitu voda. Molimo da obratite pozornost na ovih nekoliko redaka barem kao i na ostale napise, jer vjerujemo da to može biti od zajedničke koristi.

Osnovni prihod Društva su članarine. Od toga najveći dio čine uplate kolektivnih članova, a znatno manji dio su plaćene članarine pojedinaca. Primjerice, 1997. godine velik broj kolektiva i približno polovina pojedinaca izvršili su ovu svoju obvezu. Godine 1998. broj kolektivnih članova koji su platili članarinu smanjio se na samo osamdesetak tj. manje od polovine. Godine 1999. članarinu je do sada platilo samo tridesetak članova-kolektiva! Drastično smanjivanje broja uplata objašnjavamo u prvome redu gospodarskom situacijom u cjelini. Manje je vjerojatno da članovi gube zanimanje za aktivnosti koje organiziramo. Priželjkujemo da naplata članarine u 1999. godini bude barem kao u prethodnoj. To bi nam omogućilo "bezbrižan" daljnji rad. Zato molimo sve prijatelje HDZV-a da u svojim računovodstvima požure naplatu računa za članarinu, koje smo poslali početkom godine.

Slijedeći su problem međunarodne aktivnosti, točnije zastupanje interesa hrvatskog vodnog gospodarstva u svijetu (IAWQ) i posebice u Europi (EWPCA). Poznato je da smo članovi tih udruga i predstavnici Hrvatske. S ponosom ističemo i aktivno sudjelovanje naših predstavnika u raznim upravnim tijelima i komisijama IAWQ-a i EWPCA. Sve to, dakako, košta: međunarodne članarine, putovanja (zrakoplovne karte, smještaj, dnevnice). HDZV to plaća iz sredstava prikupljenih od svoje članarine! Ovdje moramo istaknuti razumijevanje i konkretnu pomoć *Instituta građevinarstva Hrvatske*, koji najčešće snosi dio troškova inozemnih putovanja mr.sc. Bojana Zmaića. Nedvojbeno je da odlazak članova HDZV-a na međunarodne sastanke nije koristan samo za udrugu, nego je svrhovit i za cijelo hrvatsko vodno gospodarstvo, te za promicanje interesa Republike Hrvatske u svijetu.

Treće na što bismo vam željeli skrenuti pozornost jest međunarodna konferencija u Primoštenu. Za njezinu organizaciju nismo dobili niti kune pomoći. Vjerojatno je to jedinstven slučaj u svijetu da nevladina neprofitna udruga ovakav tip projekta financijski provede samostalno, iz svojih sredstava. Imali smo nešto veće rashode od prihoda (kotizacije i marketing) ali smo to "pokrili" sami - opet od članarine!

Potrebno je spomenuti da jedinu pomoć dobivamo povremeno od *Hrvatskih voda*. U 1998. godini ona je iznosila 25.000,00 kn, dakle približno tek 7 posto prihoda Društva. Pri tom ne zaboravljamo veliku posrednu pomoć *Hrvatskih voda* prigodom korištenja poštanskog servisa, telefonskih usuga, korištenja prostorija itd.

I naposljetku vijest koja nas je oneraspoložila, iako je bila očekivana. HDZV se kandidirao za financijsku pomoć iz proračuna Republike Hrvatske. Sredstva za rad u 1999. godini nisu nam odobrena s obrazloženjem, navodim... "predloženi programi NISU TRENUTNI PRIORITET U ZAŠTITI PRIRODE I OKOLIŠA. U pojedinim dijelovima programi predstavljaju DUBLIRANJE REDOVNIH AKTIVNOSTI DRŽAVNIH TIJELA..." Stručno povjerenstvo koje je potpisalo ove retke radilo je pri Državnoj upravi za zaštitu prirode i okoliša.

Prema tome, u 1999. godini ovisimo samo o vlastitim prihodima od kojih bi najveći i najsigurniji dio trebala biti upravo članarina. Nadamo se da je sada jasno zašto vas opetovano molimo da platite tih 50 ili 2000 kn. Malo po malo - sigurno se može skupiti iznos dovoljan za osnovne aktivnosti, a poglavito za izlaženje *Žubora*, koji je naša najveća stavka u troškovima.

Dodajmo ovome da vodimo kompjutersku listu članova, iz koje se jasno vidi tko više godina nije platio članarinu. Sve pozivamo da se odluče - ili žele biti članovi ili ćemo morati "zamrznuti" njihova članska prava, što praktički znači prestati slati poštu. Isto vrijedi i za članove-kolektive.

I na kraju ipak jedna, nadajmo se, dobra vijest. Brojni su nas članovi nazivali te izražavali nezadovoljstvo glede, po općoj ocjeni, nepravedne raspodjele sredstava nevladinim udruinama za zaštitu okoliša iz državnog proračuna. Veliko vijeće udruge nije mirovalo te je poduzelo neke korake da bi mjerodavnom vladinu uredu za udruge obznanilo točne činjenice o našem radu, te barem tako utjecalo na konačnu dodjelu sredstava iz proračuna. Ostaje nam vjerovati da smo na pravome putu...

Nadamo se da je ovaj tekst barem malo razjasnio probleme s kojima se susreće Predsjedništvo udruge, a koje možemo i moramo riješiti uz vašu pomoć!

Unaprijed zahvaljujemo za "vašu malu kap" u "slapu naših budućih prihoda".

U ovoj godini sami moramo "iskovati" svoje prihode!

"ŽUBORČIĆ" NE ŠIRI MRŽNJU

"Žuborčić" neće izlaziti zbog isuviše malog zanimanja

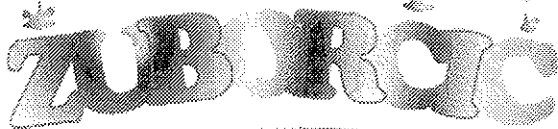
ravnatelja škola. Bio je to jedan od rijetkih neuspjelih projekata naše udruge. Šteta.

Početak proljeća 1998. godine dovršen je ogledni broj *Žuborčića*. Uz preporuke Hrvatskog državnog sabora i Počelnarstva grada Zagreba po jedan smo primjerak poslali ravnateljima svih osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj. Namjeravali smo anketom utvrditi mogući broj pretplatnika. Računica je bila jednostavna: od stotinjak tisuća učenika u Hrvatskoj njih dvije do tri tisuće sigurno zanima zaštita okoliša.

Onda su počela iznenađenja i šokovi. Prvo se dio pošiljki vratio neotvoren! Netko se, dakle, nije niti potrudio da vidi što je dobio besplatno! Najveći broj ravnatelja pošiljku je primio, ali nikada nije odgovorio. Tek stotinjak škola željelo se pretplatiti, i to na samo nekoliko primjeraka za knjižnicu, ekološku grupu itd. Bilo je tu ukupno suviše malo pretplatnika da bi se isplatilo daljnje izlaženje.

I nakon detaljnije analize neuspjeha ovog projekta nije jasno u čemu smo pogriješili. Možda su neki ravnatelji već "umorni" od primanja sličnih pošiljki, ali bi ipak bilo korektno da su ih barem otvorili. Neke pretplate jednostavno su "nestale" u otpremi ili dopremi pošte. Primjerice *OŠ Trnsko* i gospođa **Nada Jelinić** pretplatili su se, prema telefonskom razgovoru, na više desetaka primjara, ali ta prijava nikad nije stigla do naše udruge.

Jedan od razloga sigurno je bila i šokantna vijest objavljena 9. travnja 1998. godine u svim dnevnim novinama: "*Žuborčić* širi mržnju!" Tako smo svi, a poglavito pisac ovih redaka, kao urednik, jedan dan bili potpuno izvan sebe.

ŽUBORČIĆ

Poslije smo utvrdili kako se sve odvijalo. Jedan primjerak dospio je i do ravnatelja jedne od škola na vukovarskom području. Potom su uslijedili neugodni anonimni telefonski pozivi uredniku. Netko je fotokopirao stranice posvećene Dunavu i okomio se na Šoljanovu pjesmu "Vukovarski arzuhal". Kopija je poslana jednoj od brojnih međunarodnih "dušobrižnica" koje djeluju u hrvatskom Podunavlju. Ona je to iskoristila i žurno na konferenciji za tisak optužila Hrvate, kako to stalno biva u posljednje vrijeme.

Isti dan kontaktirao sam Ured Predsjednika i gospođi **Vesni Škare-Ožbolt** dostavio cjelovitu informaciju, *Žuborčić* i prijedlog

pisma za javnost. Odgovor je bio brz i umirujući: cijeli slučaj treba pustiti da se smiri i ne reagirati. Već slijedeći dan, 10. travnja, *Vjesnik* je na pola stranice stao u obranu slobode umjetnikova izražavanja i objavljivanja tekstova o neprijateljskim uništavanjima. U prilogu je tiskana "sporna" Šoljanova pjesma i velika fotografija razorenog Vukovara. Uslijedilo je još nekoliko napisa u tisku i televizijskih priloga u kojima su svi zauzeli stav da se Vukovar ne smije zaboraviti. Uredniku *Žuborčića* pao je kamen sa srca ali je vjerojatno izgubio nekoliko godina života zbog proživljenog šoka.

Gradonačelnik Vukovara, gospodin **Vladimir Štengl**, ispričao mi je tih dana istinit detalj o "dobro informiranim" europskim promatračima. Sjede oni tako u hotelu *Dunav* u Vukovaru i pitaju svog domaćina kako se sporazumijeva s Mađarima (!?) koji su na drugoj obali Dunava...

Nakon svega ostaje domoljubni ponos i zadovoljstvo učinjenim i reakcijama koje su uslijedile. Zahvaljujem svim kolegama koji su mi od prvog trenutka davali podršku! Pjesmu možete potražiti i na stranicama jednog od prethodnih brojeva *Žubora*, u kojemu smo objavili izbor poezije o Dunavu. Možda ste je ne tako davno čuli i u televizijskom prijenosu vrlo emotivne priredbe "Lijepom našom..." iz Vukovara.

Mr. sc. **Željko Makvić**

Vesna Parun: MOLITVA VODI

Vodo, sestro vremena, zeleno zrcalo trava
Kolijevko strasna svježine zavičaja,
Ti vodiš ovu zemlju kroz jutra treperava
I ostavljaš za sobom komadić beskraj.

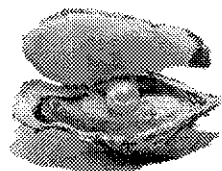
Pred tobom cvijeće bježi u grmlje i oči zatvara

Vodomar kad pije, da ga ne oslijepi sjaj
Oblaka koji prolaze između stijena, gdje stara
Šuma bakreno srce umata u lišaj.

Putnik sam, i duša je moja smiren hlad
Oslobodenag prostora vjetra kojim tajnoviti
Putovi tvori otvaraju korijenje bilju.

Ti si brdo i čovjek, a ja sam travo katkad.
Pa krenimo, usnula ljubavi, da budem kao i ti
Sa svakom otšumjelom zimom bliže

neshvatljivom cilju.

EUROPEAN WATER MANAGEMENT (EWM)

U časopisu je dosad objavljeno samo nekoliko radova iz Hrvatske. Ako mislite da biste mogli napisati nešto zanimljivo javite se našem članu u izdavačkom savjetu Ljudevitu Tropanu!
Tel: 01/6307575
Fax: 01/61511793
E-mail:ltropan@voda.hr

EWM je znanstveno-stručni časopis u izdanju EWPCA. Osim radova, prikaza i vijesti iz svih dijelova Europe, pa i svijeta, donosi niz korisnih informacija o novim knjigama, kongresima, stručnim skupovima itd. Godišnje izlazi 6 brojeva.

HDZV je preuzeo obvezu distribucije časopisa zainteresiranim u Hrvatskoj (a po potrebi i izvan nje). Pretplata za 1999. godinu iznosi samo 120,00 kn. Pretplatnicima, radi uštede, šalje-mo po dva broja zajedno.

Začudio nas je relativno mali broj zainteresiranih, pa ponavljamo poziv svima koji misle da su zakasnili. Imamo još brojeva, pa ako vas EWM ipak zanima možete nam se javiti i uplatiti 120 kn! Vaši primjerci odmah stižu!

INTERNATIONAL WATER SUPPLY ASSOCIATION (IWSA)

IWSA

AISE

Međunarodna udruga IWSA je razmjerno malo poznata u Hrvatskoj. To je udruga pojedinaca i kolektiva koji se bave vodoopskrbom. Sjedište IWSA-e je u Londonu. Aktivnosti su podijeljene u četiri skupine (*division*):

- management,
- kakvoća vode i obrada,
- distribucija,
- izvorišta.

Svaka od ovih "divizija" podijeljena je na manje grupe koje obrađuju srodne probleme i aktivnosti.

*Detaljnije o IWSA-i možete saznati iz godišnjaka, koji se može posuditi u našoj udruzi, ili na Internetu na adresi:
<http://www.iwsa.org.uk>*

HDZV je primio godišnjak IWSA-e za 1998. godinu u koje-mu, nažalost, nema Hrvatske niti Hrvata! Ali su navedene bro-jne manje države i države s kraćom tradicijom i stupnjem razvitka vodoopskrbe, primjerice Makao ili Botswana! Zastupljene su i neke nama susjedne države s kojima smo donedavno živjeli "u bratstvu i jedinstvu".

IWSA nema izravne veze sa zaštitom voda. Pišemo o njoj kako bismo potakli, možda i isprovocirali, naše čitatelje koje zanima vodoopskrba da se učlane u ovu organizaciju i promiču hrvatsko ime i interese.

Prof. dr. Jure Margeta

KANALIZACIJA NASELJA

PRENOSIMO

Iz tiska je izašla knjiga redovnog profesora Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu **prof.dr.sc. Jure Margeta: Kanalizacija naselja**. Pisana kao sveučilišni udžbenik, ova knjiga može kao korisna dopuna i proširenje znanja poslužiti svima koji se bave odvodnim sustavima. Knjiga je podijeljena u devet poglavlja:

- Kanalizacija - osnove, sustavi i sheme,
- Mjerodavne količine otpadnih i oborinskih voda,
- Projektiranje kanalizacijske mreže,
- Kanalizacijski kolektori,
- Opremanje kanalizacijske mreže,
- Objekti kanalizacijskog sustava,
- Ispusti,
- Održavanje i upravljanje kanalizacijom,
- Projektna dokumentacija.

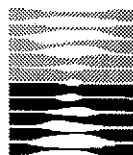
*Za sve informacije
molimo da se obratite
autoru na adresu:*
*Prof.dr.sc. Jure Margeta,
Građevinski fakultet
Sveučilišta u Splitu,
Matice Hrvatske 15,
21000 Split,
tel: 021/303-356
faks 021/524-162,
e-mail:
JureMargeta@gradst.hr*

HRVATSKA VODOPRIVREDA

PRENOSIMO

Hrvatska vodoprivreda nedvojbeno je najtiražnije i najbolje štivo u Hrvata u oblasti vodnog gospodarstva. Ovaj mjesečnik *Hrvatskih voda* iz broja u broj donosi niz znanstvenih, stručnih ali i popularnih tema u svezi s vodom. Bilo bi teško našim čitateljima prenijeti sve teme, a poglavito one koje su vezane uz zaštitu voda. Zato vam predlažemo mnogo jednostavnije rješenje: osigurajte svoj primjerak! Javite se uredništvu (gđa **Branka Mataković-Paver** ili gosp. **Mihajlo Filipović** – tel 01/6307-333) i priključite se tisućama pretplatnika! Pretplata je **BESPLATNA!**

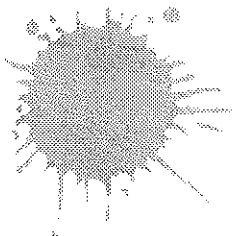
Državna uprava za vode od siječnja 1999. godine ima svoj stalni prilog na stranicama *Hrvatske vodoprivrede*. Pošlo se od činjenice da rad Uprave nije dovoljno poznat u javnosti. Nastojat ćemo to ispraviti te objavljuvanjem vijesti i većih priloga o temama koje su aktualne u upravljanju vodama, te tako popularizirati rad Državne uprave za vode!

LUDI DAN

13. siječnja 1998. godine

Ovo je bio poseban dan u mom skoro desetogodišnjem "suživotu" s Društvom. Zato bih ga rado dnevnički podijelio s čitateljima...

Ujutro, vozeći se na posao, slušam radio. Na I. programu Radio Zagreba emisija je o ekologiji a u njoj "Žuborko" govori klincima kako i zašto mogu i moraju štedjeti i štiti vodu. Bio je to jedan iz niza razgovora koje sam, pod imenom lika iz našega lista za mlade vodoljupece, vodio sa simpatičnom voditeljicom **Sandrom Florijan**, i koji su se kasnije pokazali kao izvrsna promičba kako zaštitite voda tako i Društva a poglavito *Žuborčića*.

Prijepodne je prošlo u užurbanim pripremama za skupštinu Društva. Dobra priprema olakšala je kasnije jednoglasno izglasavanje novog statuta i prihvaćanje svih predloženih izvješća i planova. Sastao se i Nadzorni odbor. Članovi nemaju primjedbi na poslovanje Društva. To je priznanje cijelome Predsjedništvu, a poglavito gospodi **Boženi Jurčić**, koja vodi financijsko poslovanje.

Toga jutra prvi sam put vidio netom završeno financijsko izvješće za 1997. godinu. Priznajem, doslovno sam se prepao... Prihodi i rashodi bili su oko 385 tisuća kuna. Ili, razumljivije - oko 110 tisuća DEM. Puno, puno više nego što sam pretpostavljao! Pa toliki promet ima omanja tvrtka! Očito uživamo povjerenje članova i organiziramo zanimljive aktivnosti! Velika je to odgovornost! A premalo aktivnih i voljnih članova! Pitam se kako dalje? Dokad se sve to može širiti i povećavati aktivnosti? Kad je pametno "usporiti"?

Točno u podne počela je skupština. Ugodno je bilo čuti riječi pohvale **prof.dr.sc. Josipa Marušića** u ime *Hrvatskih voda* i **Željka Ostojića** u ime *Državne uprave za vode*. Dnevni red teče po planu. Posebno treba pohvaliti kolegu **Tomislava Štefanovića** koji je profesionalno i temeljito pripremio i još bolje obrazložio prijedlog novog statuta. Pamtim još dva trenutka: prvo kad smo odlučili da se iz imena izbaci ono famozno "... i mora", a nakon čega se iz sale začuo pljesak. Čini se da je to ipak "mučilo" mnogo članova. Poglavito onih koji se sjećaju kad i kako je "more" stiglo u naziv Društva.

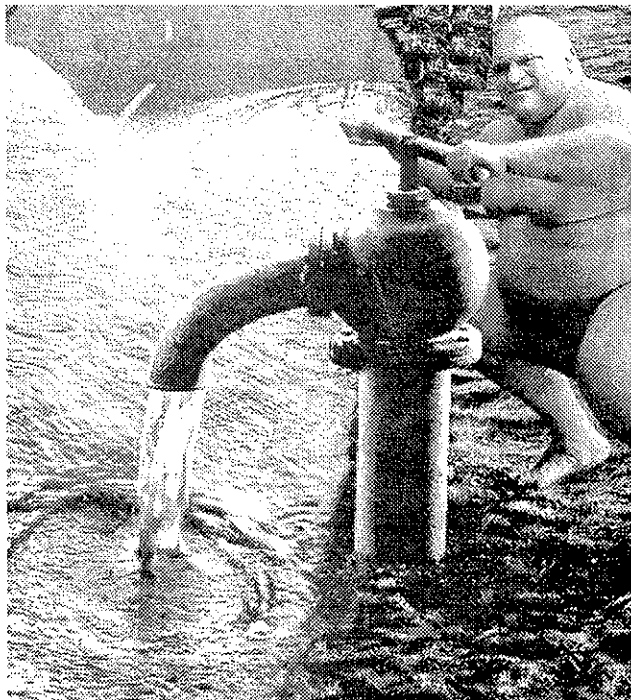
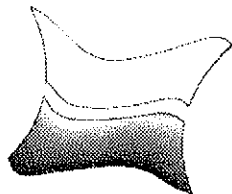
Drugo što pamtim bilo je pojašnjenje jednog člana Predsjedništva skupštine koji je u raspravi treba li tajniku ograničavati mandat javno izrekao - pazi sad - da se tajnik umorio i da će trebati birati mladeg?! Hvala čovjeku, bio je kao i uvijek taktički "mudar" te je pokazao širinu svojih svjetonazora. Svaki daljnji komentar bio bi suvišan.

Skupština je završila projekcijom predivnih dija pozitiviva gospodina **Vladimira Pfeifera**, uz njegov uvijek simpatični komentar. Pravo opuštanje poslije skupštine. Nažalost, zbog drugih poslova morao sam otići prije kraja...

Poslijepodne sam u domu umirovljenika na Ravnicama bio nazočan otvaranju izložbe umjetničkih fotografija *Legato*, našeg **Mihajla Filipovića**. Vrlo simpatičan krug jednostavnih ali mudrih i pronicljivih ljudi.

Koje li simbolike samo u jednom danu rada Društva! Jutro je počelo emisijom za klince, podne je bilo posvećeno skupštini i svim članovima, a poslijepodne je Društvo bilo uz starije ljude! Dan koji me zaista ispunio zadovoljstvom i puninom rada u Društvu. Ipak se sve to isplati raditi... Vrijedi se žrtvovati, vrijedi "gubiti" vrijeme uz kompjuter i pripremu *Žubora*, ili samo pišući, ponekad i noću, i najobičniji dopis.

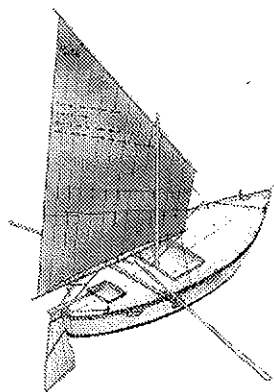
Željko Makvić

DVADESET GODINA RADA DZVH 1979. - HDZV 1999.

Sve naše stare, nove i buduće članove i sve one koji skrbe o vodama obavještavamo da ćemo dvadesetu obljetnicu naše udruge, Hrvatskog društva za zaštitu voda, dostojno obilježiti početkom 2000. godine, prve godine u tisućljeću kojemu će prva znamenka biti 2 i u kojemu očekujemo da HDZV još više razvije svoje djelatnosti, udesetorostruči svoje članstvo i umnogostruči svoje aktivnosti!

1998. GODINA OCEANA

Hrvatska gajeta
falkuša

Odlukom UN godina 1998. bila je proglašena *Godinom oceana*. Državama je bila namijenjena *Povelja oceana*, slično kao što je u Riju 1992. proglašena i potpisana *Povelja Zemlje*. Ovim poveljama su svi, od najviših državnih vlasti do pojedinaca-amatera, pozvani da oceane i mora zaštite i očiste od zagađenja, te da skrbe o njihovom razumnom korištenju.

Svjetska izložba u Lisabonu također je temom bila povezana s oceanima - *Ocean - Expo 98*. Podsjetimo se još jednom hrvatske falkuše te cijelog našeg paviljona "odjevenog u more".

Prigoda je da podsjetimo na to da oceanske vode zauzimaju 71 posto ukupne zemaljske površine. Približno 75 posto otpadnih voda slijeva se u oceane i mora te ih čini najvećim svjetskim smetištem. Pogibelj osobito prijeti zatvorenim morima, kao što je Sredozemno i poglavito naše Jadransko more. Jeste li znali da su 85 posto otpadaka koja se "skladište" u našim morskim dubinama zapravo plastične tvari? One sprečavaju prirodne tokove vode, smanjuju količinu kisika, dodatno zatamnjuju dno...

NISMO NITI MI SVECI...

Sve netočnosti u
adresaru molimo javite
tajniku na telefon
01/63-07-341 ili
098/274-905 ili na faks
01/61-51-794.

Tijekom 1998. godine imali smo dosta problema s bazama podataka o članovima. Više se puta ponovilo da neke promjene kompjuter "nije upamtio" te nam je prigodom novog ispisa adresa davao zastarjele podatke.

Moguće je da još uvijek imamo neke netočne podatke. Molimo da nam oprostite i pomognete da ažuriramo popis članova. To se poglavito odnosi na kolektive koji u posljednje doba često mijenjaju imena, a mjenjaju se i osobe odgovorne za zaštitu voda, tj. naši "povjerenici" na čija imena šaljemo poštu.

Poseban problem javio se sa otpremom *Europeana*. Neki primjerci nepotrebno su otpremljeni pretplatnicima iz 1997. godine, a neki pretplatnici iz 1998. godine vjerojatno nisu dobili svoje već plaćene primjerke. Ispričavamo se uz molbu da nam se javite. Pokušat ćemo vam naknadno poslati zaostale brojeve ili vas besplatno uključiti u popis pretplatnika za 1999. godinu!

DRŽAVNA NAGRADA ZA ZAŠTITU VODA

VARIA &
PERSONALIA

Državna uprava za zaštitu prirode i okoliša i 1998. je godine dodijelila više državnih nagrada i plaketa za postignuća u zaštiti okoliša. Nažalost, izostala je nagrada za zaštitu voda! Upravo u godini oceana, umjesto da se još više potakne i poveća zanimanje za zaštitu voda, tim je potezom Državna uprava umanjila značenje zaštite voda.

Pesimist bi rekao - GROZNO!

Optimist bi rekao - SJAJNO, HDZV JE I DALJE NAJBOLJI! (Podsjećamo da je naša udruga ovu nagradu dobila 1997. godine).

Nakon malo "crnog humora" mislim da se svi slažemo da je nedodjeljivanjem nagrade za zaštitu voda nanesena nepravda brojnim kolektivima i pojedincima koji se marno, vrlo uspješno i svakodnevno bave zaštitom voda! Među njima ima i mnogo naših članova. Šteta da ih onaj koji dodjeljuje nagradu nije "prepoznao".

OČEKIVANA VIJEST!

DUZPOcje odabrao nevladine udruge kojima je dodijeljena pomoć iz državnog proračuna u 1999. godini. Za dobre poznavatelje prilika očekivano - HDZV pomoć nije dobio! Isto tako očekivano, od 11 odabranih projekata, više od polovine (njih 6) pomoć od 6000.000 kuna dobili su projekti "Lijepe naše" (kadija tuži, kadija sudi...).

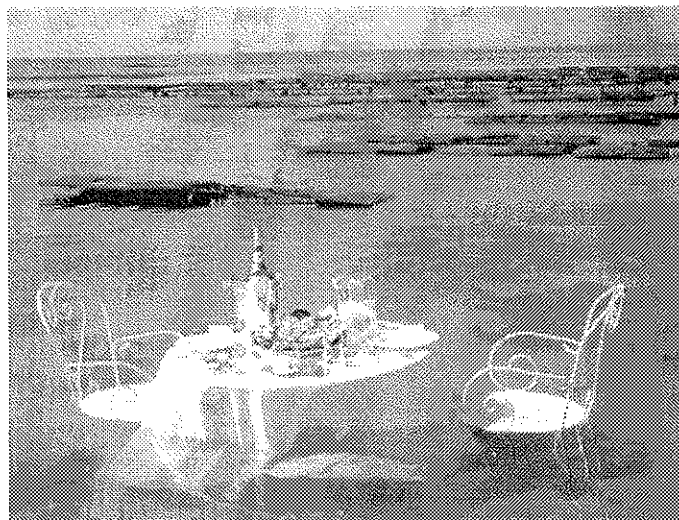
Svaki komentar je suvišan, zar ne?!

JELOVNIK PUN VODE

SVAKO LJUDSKO
TIJELO DNEVNO
TREBA NAJMANJE
LITRU TEKUĆINE!!!

Na stranicama *Slobodne Dalmacije* objavljeni su zanimljivi podaci o sadržaju vode u voću i povrću. Prenosimo ove zanimljive brojke uz pitanje koliko li tek vode ima u vinu?

Visoke temperature ljeti i na početku jeseni jedan su od razloga zbog kojih i dalje valja voditi brigu o količini tekućine koju unosimo u tijelo. Ima ljudi koji jednostavno ne mogu i ne vole piti vođu, a svakodnevno bismo je trebali popiti najmanje litru. Takvima se savjetuje jelovnik bogat namirnicama koje su bogate tekućinom, odnosno vodom. Najviše je, naravno, ima u voću, i to u:

- ☑ lubenicama - 92 posto,
- ☑ jagodama - 89,5 posto,
- ☑ grejpfrutu - 89 posto,
- ☑ breskvama - 87,5 posto,
- ☑ nektarinama - 87 posto,
- ☑ jabukama - 86 posto,
- ☑ šljivama - 75 posto,
- ☑ bananama - 70 posto.

Vodom najbogatija povrća su:

- ☑ krastavci - 96,8 posto,
- ☑ radič - 94,4 posto,
- ☑ šparoge - 93,6 posto,
- ☑ rajčice - 92,9 posto,
- ☑ tikvice - 92,2 posto,
- ☑ repa koraba - 91,6 posto,
- ☑ špinat - 91,6 posto,
- ☑ paprika - 91 posto.

MALO ZABAVE

U potrazi za povijesnom baštinom u starim se knjigama mogu naići razne zanimljivosti. Gospodin **Branko Vujasinović** pronašao je tako u Etnografskom muzeju u Zagrebu i račun za popravak Crkve sv. Mihajla u Božulovečkoj župi. Iako nema nikakve veze sa zaštitom voda prenosimo ga za vašu zabavu i orijentaciju ako ste "uradi sam" majstor.